

St. Virpsa
6912 S. Rockwell
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

HL 26-7
Larch.

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXVI

Sausis - January 29, 1981

Nr.5

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KRIZĖS ŽENKLAI SOVIETINĖJE IMPERIJOJE

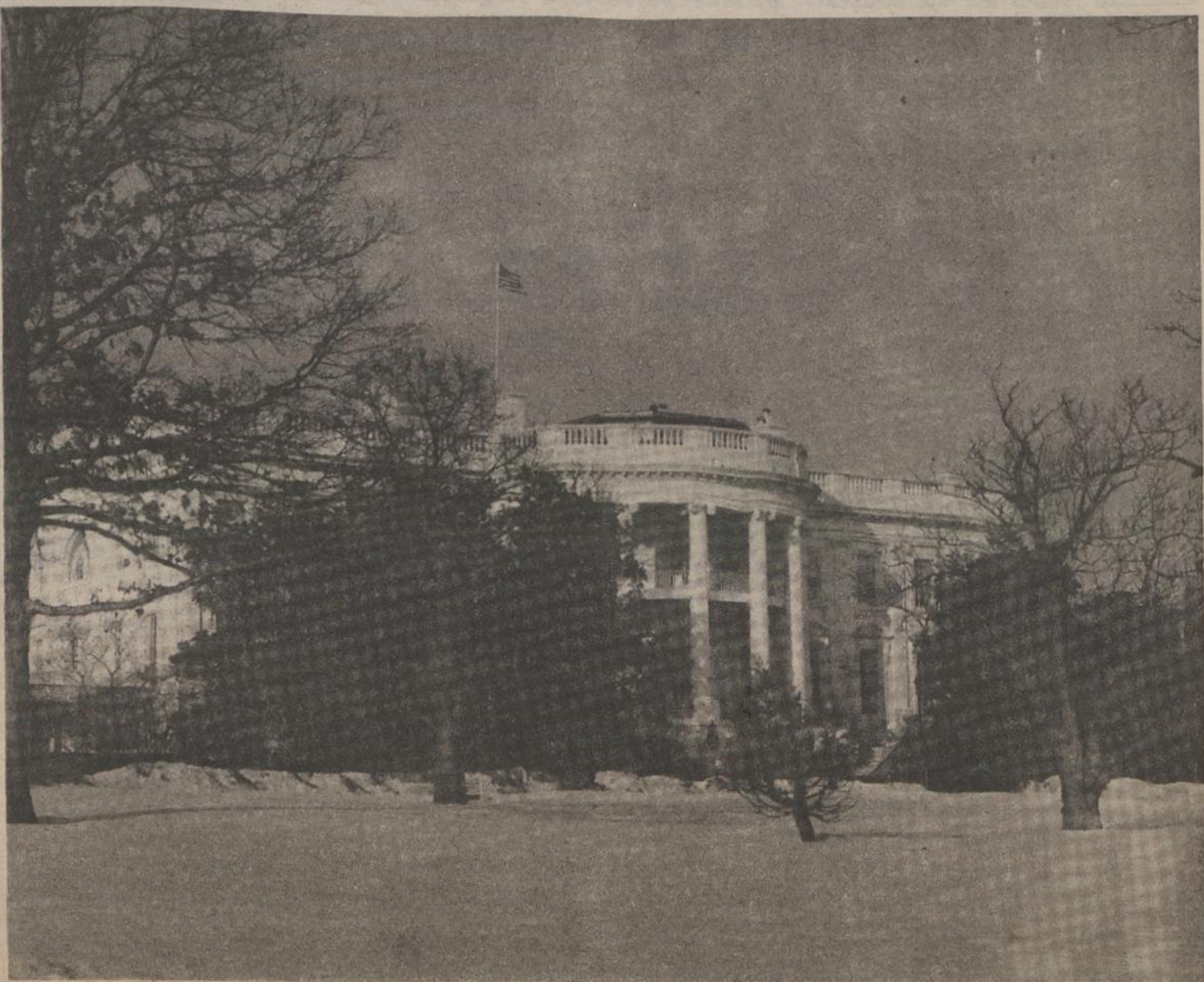
"Sovietinė imperija" pergyvena gilią krizę, kuri gali privesti prie svarbių pasikeitimų. Londone leidžiamo mėnraščio "Encounter" 1980 m. lapkričio skiltyse tai tvirtina sovietologas Wolfgangas Leonhardas. Žymių vokiečių komunistų sūnus, jis brendo Sovietų Sąjungoje, baigė Kominternės institutą, ir po karo ėjo aukštas politines pareigas Rytų Vokietijoje. Pabėgęs į Vakarų 1949-ais metais, jis išspausdino keletą įvagių knygų apie marksizmo-leninizmą bei sovietinę sistemą ir dabar dėsto Yale universitete.

Leonhardas nurodo keletą "tarybinės imperijos" krizės šaltinių. Vienas jų, tai tautinė problema, nes didžioji nerusų dauguma priešinas rusinimui. Nežiūrint to, rašo Leonhardas, rusinimo politika tęsiama ir opozicija jai nuolat didėja. Dauguma stebėtojų sutaria, kad rezistencija stipriausiai reiškiasi Pabaltijyje — lietuviai, latviai ir estai stovi jos priešakinėse linijose. Opozicija ryški ir Ukrainoje, Gruzijoje ir Armenijoje.

Kitą svarbų krizės šaltinį Leonhardas įžiūri ūkinėje sistemoje. Biurokratizmas ir centralizmas stabdo ūkinę raidą, lėtina naujos technologijos įvedimą. Ūkinės sistemos struktūrinė silpnybė akivaizdi elektronikos, skaičiavimo mašinų ir naftos chemijos srityse, kurios nuolat atsilieka nuo Vakarų.

Leonhardo nuomone, "sovietinės imperijos" krizę aštrina ir ideologijos nuosmūkis. Jis prisimena laikus, kai milijonams oficialios ideologinės temos dar buvo rimtas, dėmesio vertas dalykas, svarbus emocinis variklis. Po Stalino mirties ideologija pradėjo irti. Gal paskutinis "tikras tikintysis" Sovietų Sąjungoje buvo Chruščiovas — jis mėgino sustabdyti ideologijos irimą, balansuodamas stalininės praeities kritiką su komunistinės ateities vizija. Jį pašalinus 1964-ais metais, oficialioji ideologija pradėjo taip sparčiai byrėti, kad šiandien jau galima kalbėti apie dvasinę-psichologinę tuštumą Tarybų Sąjungoje.

Pastarojo dešimtmečio

Prezidentas Ronald Reagan Baltuose Rūmuose iškilmingai priėmė Irane kalintus 52 amerikiečius.

AMERIKOS UŽSIENIO POLITIKA

Ar galima tikėtis jos pasikeitimo?

Vytautas Meškauskas

Naujojo Valstybės sekretoriaus Al. Haig'o viešas apklausinėjimas senato užsienio reikalų komisijos posėdyje išryškino dvi pažiūras į Sovietų Sąjungą. Vieni mano ar bent tiki, jog marksizmas-leninizmas jau yra praeities dalykas, sovietinė ir kitos komunistinės sistemos ieško

bėgyje, rašo Leonhardas, iškilo ir "socialinis klausimas". Vartotojų masėse jaučiamas gilus nepasitenkinimas plataus vartojimo prekių trūkumu. Vis agresyviau klausama: kaip ilgai dar mes pirmausime geležies, anglies, plieno ir cemento gamyboje, ir liksime nustumti į dvidešimt penktą vietą kasdienio vartojimo prekių srityje? Vis garsiau kritikuojamos sovietinės "naujosios klasės" privilegijos. Darbininkų bruzdėjimas nesiriboja Lenkija — ir pačioje Rusijoje jie jaučia daugiau pasitikėjimo savimi ir ryžtasi kovoti už savo teises.

(Nukelta į 2 psl.)

naujos išraiškos, jos palaipsniui švelnėja ir gali vis mažiau susišnekėti savo tarpe. Akivaizdoje tokio proceso JAV svarbiausia išlaikyti taiką ir net nesigailėti ūkinės pagalbos, kad tas procesas galėtų ramiai tęstis. Haigas sutinka su tokios pažiūros pirma dalimi. "Mes esame liudininkai, — aiškino jis, — kad marksizmui - leninizmui nepriklauso ateitis." Tačiau kaip tik tai ir sovietų nesugebėjimas išspręsti daugėjančių vidaus problemų sukėlęs didelį pavojų, kad jie panaudotų turimą karinį pranašumą savo valdžiai praplėsti ir sustiprinti.

Idomu, kad tokia pažiūra ne daug skiriasi nuo Carterio patarėjo Zbigniewo Brzezinskio nuomonės. Paskutiniame savo interview su N. Y. Times jis sakė:

"Mes turime visai aiškiai pasakyti sovietams, kad negalime toleruoti kai kurių tiesioginio ar netiesioginio jėgos pavartojimo formų... Naujoji administracija gali labai greitai susidurti su ta problema Persijos įlankoje ar centrinėje

Amerikoje, o gal, tam tikrom aplinkybėm susidėjus, net Europos viduje."

Atsakydamas į buvusio prieš Muskie Valstybės sekretoriaus C. Vance priekaištą, kad Brzezinskis norėjęs panaudoti karinę jėgą ar ją blefuoti, neatsižvelgdamas į kitus JAV-Sovietijos santykių aspektus, kaip politinius, ekonominius ir prekybos, Brzezinskis atsikirtė:

"Vesti užsienio politiką nesiryžtant panaudoti karinės jėgos, kartais ją panaudojant tik pagąsdinimui, o grasinimas iš dalies yra blefas, yra atsisakymas paveikti oponentą, kuris pats yra pasirengęs panaudoti karinę jėgą."

Carterio administracijos klaidos anot Brzezinskio buvusios tokios. Ji per greitai atsisakė nuo savo 1977 metų pasiūlymo drąstiškai apriboti atominį apsiginklavimą, bet dar svarbiau: 1978 metais sovietams su kubiečiais įsimačius į Etijopiją bei suruošus palankius perversmus pietiniame Jemene ir Afganistane, JAV tuč

tuojau turėjo stiprintis tame rajone ir iš jėgos pozicijos pradėti aiškintis su sovietais, kaip jie supranta detentę ir kokios yra jos ribos ir reikalavimai, išeinant iš abiejų pusių interesų. To viso nepadarius — aiškina buvusio prezidento patarėjas: "Mes netekome pagrindo padoriai, abiem pusėm naudingai detentei."

Tai iškelia klausimą, kodėl Brzezinskis, beveik kasdien matydamasis su prezidentu, tokios politikos nepavedė? Tam priešinosi Valstybės Departamentas, ir ji būtų nepopuliari krašte. Užtenka tik prisiminti paskutinių dienų isteriją dėl įkaitų paleidimo, kad suprasti kaip sunku vesti bet kokią užsienio politiką, jei jai nepritaria kraštas ar jo nuotaikas kontroliuojanti medija. Įkaitų paleidimas bus bandomas išaiškinti kaip Carterio kantrybės politikos laimėjimas, nors iš tikro — kaip aiškinas buv. Valstybės paskretorius J. Sisko — tai buvęs 14 mėn. užtrukęs JAV impotencijos liudijimas. Neužtenka pačiam teisingai įvertinti padėtį, bet reikia savo pažiūromis užkrėsti kongresą ir svarbiausia — mediją. Toji, kaip įrodė prez. Kennedy ir tas pats Kissingeris leidžiasi manipuliuojama, bet

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Reagano inauguracija ir įkaitų paleidimas. — Kaip darbus suderinti su žodžiais: pirmas galvosūkis Angoloje.

Prezidento Ronald Reagano inauguracija sutapo su Teherano įkaitų paleidimu, kas negalėjo patikti nei esamam nei buvusiam prezidentams. Pirmojo inauguracija buvo užtemdyta, ant-rasis negalėjo užbaigti savo prezidentavimo kaip norėjo, būtent įkaitų paleidimu. Iranas juos paleido Reaganui jau pradėjus eiti pareigas. Carteris galėjo juos pasveikinti, bet jau Reagano pavedimu.

Antra vertus, Reaganas galėjo būti patenkintas nepaveldėjęs įkaitų bylos, juo labiau, kad gali aiškinti, jog Teherano valdovai Reagano atėjimo valdžion išsigaudo ir pasiskubino susitvarkyti su Carteriu. Tas gali aiškintis, kad Iranui atidavęs tik tai, kas jam priklausė ir nė cento daugiau. Žinoma, faktą, kad Iranui nereikėjo atsiprašyti už tokį grubų tarptautinės teisės ir papročių sulaužymą ir JAV net pažadėjo dėl to nereikalauti jokio atlyginimo nukentėjusiems, yra

sunkiai apskaičiuojamas doleriais ir centais. Galima teigti, kad Irano padėtis yra labai nestabili ir tokiu būdu neverta smulkmenom sunkinti jo padėtį ir ko gero stumti sovietų glėbin.

Kaip ten būtų, įkaitai paleisti ir Reaganas galės visą savo dėmesį skirti ūkinei situacijai, kuriai ir paskyrė daugiausia vietos savo inauguracinėje kalboje. Toji nebuvo gražbylostės pavyzdys. Tai buvo daugiau 'arčiau žemės' prakalba, kuri tiesą sakant daugiau tinka dabartinei galvosenai. Ji priminė Reagano priešrinkimines kalbas. Faktas, kad jos, Reagano filosofija, privedė prie rinkimų laimėjimo, liudija, kad tam pritaria krašto dauguma. Pavyzdžiui tokia vieta:

"Esame tauta, kuri turi valdžią, bet ne atvirkščiai... (valdžia) turi būti mūsų pusėje, bet ne ant mūsų joti... atėjo laikas sulaikyti ir sumažinti valdžios augimą, kuris rodo ženklą, kad jam nepritaria valdomieji."

Dėl užsienio politikos Reaganas pareiškė:

"Mūsų delsimas įsivelti į konfliktus neturi būti laikomas valios trūkumu... Jei mūsų saugumas reikalaus akcijos, mes veiksim... Taika... yra aukščiausias troškimas, dėl kurio mes derėsime ir aukosimės, bet ne kapituluosime".

Kas tam gali prieštarauti iš principo? Sunkiau įgyventi. Biržos pirmoji reakcija: 20 punktų žemyn.

★

Pirmas ar bent vienas iš pirmųjų galvosūkių naujai administracijai yra padėtis

Angoloje. Ten dar veikia apie 10,000 prieškomunistinių partizanų dr. Jonas Savimbi vadovybėje. Neseniai jo vyrai numušė sovietinį Antonov — 26 transporto lėktuvą, paėmė du sovietų lakūnus nelaisvėn ir pakvietė jų pasižiūrėti bei su jais pasikalbėti du žurnalistus: Arnaud de Borchgrave, buv. Newsweek'o diplomatinį korespondentą ir Michael Leddenn, Washington Quarterly redaktorių. Savo išpučiais jie dalosi The New Republic magazine. Abudu sovietai — aziatas Kolia Abdukamanovič skraidė civiliais rūbais. Šalia savo normalios algos — 300 rub. į mėnesį, jie gauna po 500 dol. (doleriais) priedo. Partizanai galėjo numušti jų lėktuvą tik todėl, kad iš kubiečių, kurių Angoloje yra 30,000 ir atsiunčiama vis naujų, atėmė 17 rusų gamybos priešlėktuvinių raketų. Jomis jie pašovė tris sovietų transporto lėktuvus ir penkis M18 helikopterus. "Tik pagalvokit, — sakė jiems Jonas Savimbi, — jei mes turėtumėm kokius du ar tris šimtus raketų!" Partizanai kontroliuoja pusę krašto, nors kovoja daugiausiai džunglėse. Atvirose vietose jiems sunku atsilaikyti prieš daug geriau apginkluotą priešą. Partizanai taip pat giriasi susprogdinę savo minomis 23 iš 25 atsiųstų iš Rytų Vokietijos dieselio lokomotyvų.

1979 metais Savimbi lankėsi Washingtone, tačiau jį priimti atsisakė Brzezinskis, nepaisant buv. Gynimo ir Energijos sekretoriaus James Schlesingerio, Kis-

■ Iš kitos pusės

Šiuo metu kova už laisvesnę santvarką Lenkijoje suitelkė į naujo darbininkų sąjūdžio SOLIDARUMAS reikalavimą penkių darbo dienų savaitės. Žinoma, už tą patį atlyginimą kaip už iki šiol veikusią šešių darbo dienų savaitę.

Iš istorijos žinome, kad Marso laikais Anglijos darbininkai turėdavo dirbti net 12 valandų per šešias dienas savaitėje. Marxas, kuris nieko nesitikėjo iš darbo unių, samprotavo, kad darbininkai tik tada galės dirbti 8 valandas į dieną, kai visos įmonės bus nusavintos. Lenkijoje tai praktiškai padaryta, tačiau iškilus reikalavimui sutrumpinti darbo laiką, vyriausybė atsakė senu kapitalistų argumentu: tai padarius, įmonės turės subankrutoti.

JAV-bėse darbininkų unijos jau 1830 metais išsikovojo 10 darbo valandų dieną. Nuo šio šimtmečio vidurio visose pramoningose kapitalistinėse valstybėse prieita prie 40 darbo valandų savaitės. Jau girdisi keturių darbo dienų savaitės reikalavimai.

Žinoma, sovietų propaganda aiškina, kad lenkai yra tinginiai. Taip atsakęs ir vienas Rygos darbininkas, užklaustas N. Y. Times korespondento. Iš kitos pusės, praktika kapitalistiniuose kraštuose moko, kad geriau susitvarkius per 8 valandas galima padaryti tiek pat kaip per 10 valandų. Per penkias darbo dienas tiek pat kiek per šešias. Jei to paties negalima padaryti po 35 m. komunistų valdymo Lenkijoje, atsakomybė krinta ne ant darbininkų tingėjimo, bet įvestos santvarkos.

vm

singerio ir senatorių Sam Nunn ir Daniel Patrick Moynihan užtarimo. Pagaliau jį sutiko priimti Valsybės sekretoriaus asistentas Afrikos reikalams Richard Moose, bet vėliau atsisakė su juo asmeniškai kalbėtis. Jis atsiuntė du savo žemesnius pareigūnus, kurie bandė Savimbi įtikinti, kad nėra kitos išeities kaip kapituluoti. Jie jo net paklausė, kodėl jis bijas komunizmo! Vienas iš tų pareigūnų pasisakė buvęs Etiopijoje ir savo akimis matęs kaip marksizmas atnešė gėrbūvį tam kraštui.

Savimbi sakosi būtų nutraukęs pasipriešinimą, jei Carteris būtų perrinktas. Reagano laimėjimas jam, kaip ir Afganistano sukilėliams, atnešė naujų vilčių.

Faktinai Reagano rankos yra surištos vad. buv. senatoriaus Clark pasiūlytu ir Kongreso priimtu įstatyminiu nuostatu, draudžiančiu bet kokią įsimašymą į Angolą be kongreso leidimo. Jei Reaganas prašytų kongreso pritarimo slapta, visa eilė politikų, tą prašymą išduotų viešumai ir kiltų nemažas riksmas prieš atgimusius 'šaltojo karo veteranus'. Žinoma, Reaganas galėtų padaryti tai, ką daugelis laukė Fordą padarant: viešai paprašyti leidimo paremti Savimbi ir paskelbti JAV paramą jam. Jei jis to nepadarys, su nauja administracija užgimusios viltys nueis niekais.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPISTS to work & live in a small congenial community. Staff positions open: 1. To develop outpatient program and manage Nursing Home Department in North Augusta, S.C. 2. To work in comprehensive outpatient Rehabilitation Center including Home Health in Aiken, S.C. Salary negotiable, attractive working conditions and fringe benefits. Call Nancy James, Hitchcock Rehabilitation Center, 721 Richland Avenue, Aiken, S.C. 29801, Phone 803-648-8344. (3-6)

KRIZĖS ŽENKLAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

Anot Leonhardo, degeneracijos ženklai matosi partijos ir vyriausybės eilėse. Ideologiniam tikėjimui blunkant ir psichologinei tuštumai plečiantis, sistemos viduje vis labiau bujoja korupcija, ciniskumas, spekuliacija, egoizmas ir korjerizmas. Kai kurie Maskvos intelektualai apibūdina kompartiją kaip valdininkų kliką.

"Sovietinės imperijos" krizė reiškia neišvengiamą kaitą, rašo Leonhardas. Toje kaitoje labai svarbų vaidmenį jis numato nerusų tautoms. Kaip ir praeities imperijose, spaudimas ateina iš pakraščių — Romos imperijos smukimas ir žlugimas prasidėjo neramumais tolimosiose provincijose ir pasiekė centrą. Prie kaitos prisidės ir technokratinė inteligentija — ekonomistai, mokslininkai, inžinieriai — kurie papildys vadinamųjų "dalinių reformatorių" eiles. Meninė inteligentija sieks liberalizavimo, cenzūros sumažinimo. Darbininkija darysis vis veiklesnė. Nors ir negausūs, disidentai-aktyvistai tam tikromis aplinkybėmis imsis veiklos: koordinavimo ir kristalizuos padėtį, — rašo Wolfgangas Leonhardas.

(Elta)

UŽSIENIO POLITIKA...

(Atkelta iš 1 psl.)

ar tokią laimę turės ir Reagano administracija?

Ačiū Dievui nuotaikos krašte nūdien yra gerokai pasikeitusios. Net liberalinėje The New Republic dabar užtinki straipsnių ir autorių, kurių anksčiau galėjom užtikti tik pačiuose kraštutiniuose dešiniųjų laikraščiuose. Haigo paskyrimas, aplamai imant, buvo sutiktas palankiai, ir net tie senatoriai, kurie balsavo prieš, aiškinosi tai darę ne dėl jo pažiūrų, kiek baimės, kad jis kaip stipriausia asmenybė ko gero dominuos visą administraciją, kas galėtų pakartoti Watergate įvykius. Daugumai greičiau atstovavo N. Y. Times magazino viršelyje duotas Leslie H. Gelb patarimas naujam prezidentui:

"Ko šis kraštas nori ir yra reikalingas, nėra valdybos pirmininkas (board chairman) ar pasyvus prezidentas, bet stiprus, net jei jo valdymas primintų seną ir susikompromitavusią 'imperialinę prezidentūrą'."

Reikia tikėtis, kad palankus Reagano administracijos sutikimas tuč tuojau nepasikeis į kritiką. Iš skeptiko taško žiūrint sunku nesutikti su to pačio Brzezinskio teigimu:

"Istorija yra daugiau chaoso negu plano išvada."

• Svetimšaliai, neturintieji JAV pilietybės, privalo sausio mėnesio bėgyje užpildyti pašte gaunamą registracijos kortelę. Nuo registracijos atleidžiami svetimų valstybių diplomatai ir prie kai kurių tarptautinių organizacijų akredituoti asmenys.

Neatlikę šios registracijos galės būti baudžiami

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LIETUVIAI IR LENKAI

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DĖMESIO JAUNIMUI

Kai laikraščiuose žiūrime į įvairių minėjimų ar susirinkimų fotografijas, dažniausia matome jau tik rudėjančius veidus. Kodėl? Argi nebeturime jaunesnių, lietuviško prieauglio? Argi esame pasmerkti išnykti? Žiūrint į tokias fotografijas ir dalyvaujant lietuviškuose renginiuose kyla liūdnas klausimas: koks yra mūsų išeivijos lietuviškas rytoj?

Prieš keliolika metų šios pačios Dirvos puslapiuose rašiau: "Plačiai atidarykim duris jaunimui", nes jau ir tada matėsi kur einame. Deja, tas straipsnis turbūt ir liko tik tyruose šaukiančiu balsu.

Kaip pritraukti lietuvių jaunimą į lietuvišką darbą? Yra tik vienas būdas. Ieškokime, kvieskime jaunimą, leiskime jam vadovauti. Jaunimas turi pasijusti reikalingas ir nepamainomas. Kvieskime ir prašykime pradžioje, kad ir pavienius atskirus jaunuolius, jaunuoles, o taip pat jau ir gerokai subrendusius. Įtikinkim, kad jie yra labai reikalingi Lietuvai ir lietuviškam veikimui, kad be jų negalime apsieiti. Juk matome, jeigu jaunieji ką nors rengia, tai jų karta, o kartu ir vyresnieji užpildo salės. Per svarbesnius tautinius minėjimus kvieskime prelegentais jaunesnius. Senųjų kartojama istorija, kurią labai gerai žino ir jaunesni, yra visiems atsibodosi. Prisimenu, kai kartą per Vasario 16-sios minėjimą, girdėdamas kalbas už durų, pravėriau jas ir pamačiau, kad jaunimas apspito išėjusį iš salės jaunuolį ir klausė, ar jau prelegentas grįžta nuo Juodųjų jūrų? Kai tas atsakė, kad dar tik eina į Juodasias jūras, tai jie sakė, kad dar turį gerokai laiko pavaikščioti karidoriais ar net lauke. Paskaitos turi būti aktualios, ne šabloniškos ir nepasenusios, kurios jau daug kartų girdėtos. O svarbiausia, būtų daug geriau ir jaunesnius labiau viliojti, jeigu jos būtų skaitomos jaunesnių. Aš nieko prieš vyresnius, nes ir pats priklausau tai grupei, bet tik rašau, kad

daug ko turime atsisakyti, jeigu norime, kad jaunesni ateitų į mūsų vietas.

Žinoma, dabar dar nėra taip blogai. Surošiam dideles dainų ar šokių šventes. Bet toms šventėms praėjus ir vėl viskas nutyla. Iš tų tūkstantinių masių, matome ar girdime tik mažus būrelius ar net pavienius, kurie nesibijo darbo ir dirba savo tėvų ir protėvių kraštui ir pačios lietuviybės išlaikymui šiame krašte. Pavyzdys demonstracijos Washingtono prie sovietų ambasados. Bet tai tik meteorai, kurie taip gražiai sužiba ir vėliau vėl nutyla. Mums reikalingi pastovūs veikėjai, kurie dirbtų visą laiką.

Turime visą eilę mokslininkų ir akademikų. Kai kurie jų matomi ir lietuviškoje veikloje. Tačiau dauguma nematoma. Tegu jų fotografijos ir aprašymai apie jų, kad ir mokslinius darbus užpildo mūsų spaudos puslapius, o jų fotografijos puošia tuos rašinius ar aprašymus. Tas bus jiems lyg ir paskatinimas dirbti ir savo tautai, savo tėvynei.

Būtų galima suminėti

Pereitam numeryje kalbėjome apie pačių lenkų, kad ir nenoromis — jie traukėsi nuo bolševikų, sutikimą perleisti mums Vilnių. Kai karo laimė pasisuko ir bolševikų labai chaotiškai organizuota kariuomenė pradėjo trauktis ar teisingiau — bėgti, Lenkijos karinėse sferose vėl atgimė mintis užimti Vilnių. Kaip atsimename, Lenkija bėdos valandoje, prašydama Vakarų pagalbos prieš bolševikus, Spa konferencijoje buvo įsipareigojusi atiduoti Vilniaus likimą išspręsti Santarvei. Tai vedė prie minties surengti vietinių gyventojų sukilimą. 1920 m. rugpjūčio mėn. Pilsudskis iš Lenkijos kariuomenės įsakė išskirti 41-ji Suvalkų pulką ir 19-tą pėstininkų diviziją, pavadindamas tuos dalinius 1-ąja lietuvių - baltarusių divizija. (Dalis jų karių iš tikro bu-

daug įvairių pavyzdžių, kaip ir kur galima kviesti tuos jaunesnius į lietuvišką darbą. Ir tai reikia ne tik kviesti, bet prašyti ir įtikinančiai parodyti, kad mūsų gretos retėja ir jie būtinai reikalingi. Tikiu, kad dauguma jų neatsisakys pradžioje paskaityti paskaitą kuria nors proga, o vėliau įsitraukti ir į patį lietuvišką darbą. Nuo mūsų vyresniųjų laikysenos ir gerų norų priklausys ir mūsų ateitis.

Atidarykim plačiai duris jaunesniems!

P. Žičkus,

vo kilę iš Vilniaus krašto). Tuo tarpu Lenkijos ryšininkai Prancūzijos maršalo Foch'o štabe įtikinėjo, kad Lietuva einanti su bolševikais ir todėl kariniai sumetimai verčia lenkus būtinai užimti Vilnių. Štabo viršininkas gen. M. Weigand aiškinosi, kad jis kaip kariškis suprantęs Lenkijos norą, tačiau reikia skaitytis su viešąja, ypač Anglijos oponija. Dabartinės Lenkijos istorikas P. Losowskis spėja, kad Pilsudskį galėjo veikti italų poeto G. D'Annunzio pavyzdys. Tas 1919 metais su "savanoriais" Italijai užėmė Fiumės miestą, santarvininkų norėtą paversti laisvu miestu. Lietuvos "sukilėliams" vadovauti Pilsudskis pasikvietė gen. L. Želigovskį. Savo vyr. būstinėje Baltstogėje Pilsudskis jam aiškino, kad nėra kitos išeities, išpėdamas:

"gali ateiti toks laikas, Seimas ir Senatas, ir visa Lenkija, ir netgi aš pats turėsime Tamsos atsisakyti. Tačiau reikia ryžtis viską užsikrauti ant savo pečių".

1920 m. spalio 1-2 d. Gardine, Pilsudskiui pirmininkaujant, buvo priimtas Vilniaus paėmimo planas, kuris numatė Lenkijos 3-ajai armijai, veikusiai tarp Rytprūsių ir Varėnos neleisti pajudėti ten sutelktiems 75% mūsų kariuomenės. 2ji armija turėjo dengti Želigovskio dalinius nuo galimo bolševikų priešpuolio iš Rytų.

Lenkų kėslai nebuvo mums paslaptis. Spalio 1 d. telegrama Užsienio reikalų ministerija išpėjo mūsų atstovus užsienyje:

"Padėtis visai kirtinga. Jei diplomatinė akcija nepaveiks, bus katastrofa. Mes pajėgų neturime ir negalima permesti iš Suvalkijos dėl Varėnos užėmimo."

Kodėl mūsų kariuomenė tada buvo sutelkta Suvalkijoje? Tuo laiku buvęs krašto apsaugos ministeris pulk. K. Žukas savo "Žvilgsnyje į praeitį" taip aiškina. Bolševikams artėjant prie Varšuvos, kun. Krupavičiaus iniciatyva buvo sušauktas "mažasis seimas". Ten Žukas ir tada buvęs kariuomenės vadas plk. Ladyga nušvietė karinę padėtį. Žukas buvo nuomonės, kad bolševikai nelaimės ir todėl reikia tik užimti vad. Foch'o liniją ir ten laikytis. Tuo tarpu Ladygos nuomone reikėtų užimti visas etnografines sritis ar net daugiau, nes atėjęs laikas atsi-

skaityti su istoriniu priešu: "Dabar ar niekad". Į klausimą, kas bus kai lenkai atsigaus, jis atšovęs: "kai paleisime kelis šūvius, lenkų vištos išsisklaidys..." Mažasis seimas jam pritarė. Ladyga pastumdėjo mūsų dalis pietų link per Augustavo miškus. Bet kai lenkų vištos "pradėjo" vytis bėgančius bolševikus, jos nepabijojo ir mūsų šūvių. Juo labiau, kad jie buvo persvoroje. Lenkai puolė dviem pėstininkų ir dviem kavalerijos divizijom. Tuo laiku visoje mūsų armijoje buvo 16.588 pėstininkai. Nevykusiai pravestos "Augustavo operacijos" mums kaštavo 2.000 užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn patekusiais. Lenkams užėmus Varėną, iš Suvalkijos negalima buvo greitai permesti kariuomenės ginti Vilniaus, kuriam grėsė Želigovskio sukilėlių armija, kurioje buvo 15.393 vyrai.

Kartu smarki akciją vyko diplomatiname fronte. Lenkijos užsienio reikalų ministeris E. Sapieha rugsėjo 5 d. kreipėsi į Tautų Sąjungą, Lietuvą apkaltindamas kooperacija su Sovietų Sąjunga ir Lenkijos žemių užėmimu. Tautų Sąjungos Taryba paragino šalis atitraukti savo kariuomenes iki 1919 m. gruodžio 8 d. linijos ir kartu pradėti tiesiogines derybas.

Tai privedė prie Suvalkų derybų, prasidėjusių rugsėjo 30 d., kurioje be šalių dalyvavo ir Tautų Sąjungos atstovai. Lietuvos delegacija reikalavo praversti demarkacijos liniją, kuri nuo Suvalkijos eitų į Rytus palikdama Lietuvos pusėje Vilnių. Ypatinai daug buvo ginčijamasi dėl strateginiai labai svarbios Varėnos. Lenkai derybas vilkino. Jų delegacijai buvo įsakyta nesutikti su demarkacijos linija toliau į Rytus nuo Bastūnų, t. y. paliekant vietos Želigovskiui prasiveržti į Vilnių, nepereinant demarkacijos linijos, ir sutarties pasirašymą vilkinti bent iki spalio 9 d., kada Želigovskis jau turėtų būti Vilniuje.

Tuo tarpu mūsų delegacijai buvo pasiūsta tokia P. Klimo telefonograma:

"Jeigu matysite, kad Tautų Sąjunga šaltai laikosi, o lenkai nenusileidžia, tai priimkite tą liniją, kurią siūlo lenkai. Mūsų padėtis fronte nėra tokia, kad mes galėtume praversti savo pageidavimus... kompromisai reikalingi, kad juo greičiau būtų fiksuota de- (Nukelta į 4 psl.)

*The Presidential Inaugural Committee
requests the honor of your presence
to attend and participate in the Inauguration of
Ronald Wilson Reagan
as President of the United States of America
and
George Herbert Walker Bush
as Vice President of the United States of America
on Tuesday the twentieth of January
one thousand nine hundred and eighty one
in the City of Washington*

Iš Presidential Inaugural Committee Washington, D. C., Dirva atsiųstas kvietimas, kurį sumažinę spausdiname.

Kai 1913 metais dr. Martynas Yčas ir dr. Jonas Basanavičius lankėsi Amerikoje

(Tęsinys iš pr. numerio)

K. ŽYGAS

Pasigirdo švilpimas, kaukimas, kojų trypimas ir kilo toks ermyderis, jog rodėsi, kad štai kibs vieni kitiems į plaukus ir prasidės bendros muštynės... Mergaitės, gražiai pasirėdžiusios šilkinėmis suknelėmis, aukso laikrodėliais pasipuošusios, praedamos pro kun. Krasnickį rodė liežuvių, badė špygomis ir visokiais žodžiais jį koliojo. 'Mergaitės, gėdintumės taip kunigą prabardžiuoti,' — bandė sudrausti dr. Basanavičius. Bet jos dar labiau ėmė plūsti. Kunigas išsigandęs puolė policijos šauktis... Prieš tai dr. Yčas nuo scenos pasakė: 'Mužu su dr. Basanavičium nutarėme pas jus aukų nerinkti, kadangi jūs parodėte tokį nesugebėjimą palaikyti tvarką ir vieni kitiems nusileisti. Mes aiškiai matome, kas čia yra kaltas šių visų neramumų kėlime...'

Kas už? Kas prieš?

"Kas mus daugiausia rėmė? Nedvejojamai galiu pasakyti, kad karščiausiais mūsų rėmėjais buvo visa tautiškoji ir katalikiškoji visuomenės dalis: jų laikraščiai, jų centralinės draugijos, kaip S.L.A. ir S.L.R.-K.A., Tėvynės Mylėtojų draugija per savo kuopas, kunigai per bažnyčias ir jų kontroliuojamas organizacijos — vis ragino, agitavo ir patys dėjo aukas. Chicago įtakingas redaktorius kun. J. Kaupas (dienr. "Draugo", K. Ž.) su entuziazmu visą laiką mūsų misiją rėmė; B. K. Balutis, veiklus visuomenės darbuotojas, "Lietuvos" redaktorius, plačiai atidarė savo laikraščio skiltis mūsų atsisaukimams. Žinoma, čia daug svėrė dr. Basanavičiaus vardas, kaip aušrininko, kaip mūsų vieno pirmųjų tautos žadintojų, kaip idealizuoto ir visų pripažinto tautos vado. Bet, reikia pasakyti, tekdavo sutikti šiurkštų, vietomis net brutališką vadinamąjį opozicijos pasireiškimą...

Soc.-dem. "Kovos" organo skiltyse Kapsukas-Mickevičius atsiliėpė iš Sibiro, kviesdamas darbininkus Tautos Namams aukų nedėti, nes tai esąs buržujų sumanymas, kenksmingas socialistams, o L. M. D.-jos atstovai, kurie rinkdami aukas skelbia tautos vienybę ir migo klasių kovą, esą socializmo priešininkai (pažymėtina, kad šito "moks-lavyrio" vardu dabar pavadintas Vilniaus universitetas! K. Ž.). "Laisvė" rašė: 'D-ras J. Basanavičius jau buvo sutikęs priimti kandi-

datūrą į Dumą nuo Suvalkų gubernijos kunigų. Tai šitas senelis prisidėjo prie to, kad Dumoje nebūtų A. Bulotos (socialisto, K. Ž.), darbo žmonių gynėjo...

Bet dar daugiau "Laisvės" purvų teko man. 'Mes privalome jo (suprask, Yčo) paklausti, kur jisai dėjo tą medalį, kurį gavo iš caro 'na pamiat' (aukso medalį M. Yčas buvo gavęs ne iš caro, bet iš Tomsko universiteto (Sibire) už pavyzdinę mokslinį-diplominį darbą, K. Ž.). Žmogus, kuris su nuolankumu buvo padavęs savo ranką kraugeriiui carui, žmogus, kuris prieš valstiečių norą (suprask, prieš socialistų norą, M. Y.) į Dumą praėjo, žmogus, kuris su kūnu ir dūšia atsidavęs kunigams, pilnai užsipelnė, kad mes į jį žiūrėtume su pasiūlykštėjimu. Kalvinistas Yčas susidraugauja su bauriausios rūšies katalikais-klerikalais...

Bet visus iki gilumos širdies sujaudino ir užgavo Chicago socialistų moksleivių įdėtas "Laisvėje" nutarimas tokio turinio: 'Užmanymas L. M. D. pagirtinas, tai ir mes VIII rajono socialistai tam prijauciamė. Bet kadangi L.M.D. išrinko tokius delegatus, kurie turi bendrus ryšius su klerikalais ir Rusijos valdžia, o ypač p. Yčas, katras turi užsitarnavęs net caro medalį — todėl mes atsisakome aukoti savo sunkiai uždirbtus centus per tokių žvėrių rankas...'

Mažo tiražo laikraštukas "Saulė", kuris, prisitaikydamas prie mažaraščių, užsispyrusiai laikėsi XIX a. rašybos ir ne ką tesirūpino tautinės sąmonės ugdymu, taip pat pasisakė prieš aukų rinkimą T. Namams. Savo "Atsiminimuose" M. Yčas apie jį taip rašė: 'Prie jų (socialistų, K. Ž.) prisidėjo dar žinomojo Bačkausko "Saulė", kurios šiaip jau ciliikiška negalima pavadinti. Nr. 71 skaitėme: 'Geraiusia amerikoniški Lietuvei

padarytu, jeigu dētu aukas ant pastatyma namo del vargszu ir ubagu nes neuzilgo ju tiek privis, jog amerikoniški institutai juju nepriymines. Nesirupinkite apie tautiszkus namus ir kitus institutus Lietuvoje, nes rupinkites apie sava buvima cion Amerike — in Lietuva nesugriscit uzbaigt sava gyvaste, kaulus padesit sziam liuosam sklype...'

Tenka pastebėti, kad socialistų nusistatymas nebuvo vieningas. Po nelemto incidento, sukkelto kun. Krasnicko Cambridge, Mass., kai kurių socialistų atsidarė akys: čia ne partinis-ideologinis reikalas. Visos tautos reikalas. Taip vos po kelių dienų L.M. D.-jos delegatai "Keleivio" redaktoriaus Geležio buvo pakviesti prakalboms, kuris ragino kiekvieną socialistą aukoti. Paren-gimo salė buvo pilnutėlė. Sukeltos didelės ovacijos. Paaukota virš 800 dolerių. M. Yčas rašo: "Šis faktas labai vaizdžiai parodė, kad visa toji opozicija mūsų darbui, visas šis socialistų trukdymas nebuvo principinis jų nusistatymas: jie priešinosi jam tik dėl to, kad mūsų darbą rėmė katalikai ir tautininkai..."

Atėjo laikas grįžti tėvynėn. 1913 m. spalio 25 d. Brooklyne, N. Y., buvo suruošta L. M. D.-jos atstovams išleistuvių vakarienė, kurioje atvyko daug atstovų ir iš kitų kolonijų. J. O. Širvydas pasakė įspūdingą atsisveikinimo kalbą: "Kiekvienas įsitikins, jei norės palyginti Amerikoje leidžiamųjų lietuvių laikraščių turinį prieš L. M. D. atstovų atvykimą su turiniu jiems keturis mėnesius mūsų tarpe pagyvenus, koks pas mus įvykęs stebuklingas tautinės dvasios pasikeitimo skirtumas. Atrodo, kad dr. Basanavičiui atstojus ant Amerikos žemės, lietuviams išeiviams užtekėjo tautinės gyvybės ry-tas. Kokia būtų mums laimė, kad tokie didvyriai, kaip dabartiniai L.M.D. atstovai, dažniau mus aplan-

kytų. Mes jokių būdu neištautėtume. Lietuvai būtų dviguba nauda. Daugumas grįžtų į gimtinę šalį padaryti iš Lietuvos Ameriką, o tie, kurie Amerikoje pasiliktų, dvasia sustiprėtų ir prakilnėtų..."

Kas atsitiko su surinktais pinigais?

Per 120 dienų dr. M. Yčas su dr. J. Basanavičium aplankė net 84 Amerikos lietuvių kolonijas, visur sakydami prakalbas ir rinkdami aukas Tautos Namams Vilniuje pastatydinti. Tad išlėtis, kiek ilgiau pasisvečiuoti ir plačiau pasidairyti tikrai jiedviem nebuvo kada. Abudu labai išvargę, o ypač liguistas dr. J. Basanavičius, tad džiaugėsi, kad pagaliau atėjo diena grįžti. Kiek buvo suaukota dolerių, kas atsitiko su jais? Dr. M. Yčas taip rašo: "...suaukota buvo 23 tūkstančiai ir keli šimtai dolerių... kilo karas... Pinigai buvo sudėti Vilniaus Komercijos Banke ir iš dalies Lietuvių 3-sios Vilniaus Savitarpio Kredito Banke. Bankams iš Vilniaus išsikėlus, buvo išvežti ir kapitalai į Rusiją. O Rusijos imperijai suirus ir komunizmui įsigalėjus, tie pinigai žlugo..."

Atrodytų, kad po šitokios surinktų aukų žlugties, Amerikos lietuvių turėtų ištikti nusivylimas ir apatija. Tiek dirbome, tiek aukojome, o kas iš to? Viskas perniek. Tesižino dabar sau...

Džiugu pasakyti, kad šitaipos neatsitiko. Mat, įsiliepsnojusi Amerikos lietuviuose patriotizmo liepsna kaipmat sudegino visas nevilties ir apatijos užtvaras. 1918. II. 16 dienos aktu Lietuvai pasiskelbus ir vėl esant laisva, toji liepsna įsiliepsnojo dar karščiau ir plačiau.

Štai tik keli ryškesni faktai. Kad Lietuva būtų pripažinta de jure, surinkta net 1 milijonas parašų, surištų į 128 knygas, ir įteikta Baltiesiems Rūmams. Stambiomis sumomis pirktą Lietuvos paskolos lakštai (bonai). Kauno Karo Muziejui padovanotas Laisvės Varpas, o vyr. kariuomenės vadui gen. Silv. Žukauskui — aukso kardas. Įsteigtas

Liet. Informacijų Centras ir Altas. Vėliau — Balfas. Ir dar, ir dar. Bet tai jau Amerikos lietuvių istorija, šlovinga istorija.

Lietuviai ir lenkai...

(Atkelta iš 3 psl.)

markacijos linija ir paliaubos."

Tai buvo spalio 4 d. Sutartis buvo pasirašyta spalio 7 d. Jos pirmuoju str. buvo nustatyta demarkacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių, bet tik iki Bastūnų, o dėl sričių nuo jų į Rytus sutarta tartis iš ten pasitraukus sovietų kariuomenei, nors faktinai jos ten nebuvo jau nuo rugpjūčio 27 d.

Bet kodėl lenkai iš viso pasirašė Suvalkų sutartį? Minėtas istorikas Losowski aiškino, kad Lenkijos vyriausybė derybų nenorėjo, bet jai buvo nepatogu jų atsisakyti. Pagaliau sutartis dar daugiau pabrėžė želigovskio 'nepriklausomumą' nuo Lenkijos.

Tą pačią spalio 7 d. Eišiškėse įvykusiam specialios paskirties dalinių vadų pasitarime gen. Želigovskis pareiškė, kad reikia užimti Vilnių ir tai padaryti be vyriausios kariuomenės vadovybės žinio ir net nutraukus ryšius su ja. Spalio 8 d. jis pasirašė įsakymą, išreikšdamas savo nepasitenkinimą Lietuvos-Sovietijos liepos 12 d. ir Suvalkų sutartimis ir pasiryžimą ginti savo tėviškės savarankiškumą, Vilnių užimti iki spalio 8 d. vakaro, kas tačiau nepasisekė dėl mūsų kariuomenės parodyto pasipriešinimo. Jos tačiau buvo per mažai, kad ilgiau gintis. Gen. Žukauskas davė įsakymą iš Vilniaus pasitraukti. Mūsų vyriausybė prašė Vilnių globoti Santarvės valstybių.

Sekančiame numeryje: "Vidurinė Lietuva".

Wanted 1st Class Skilled
NUMURA OPERATOR
(FOR NIGHT SHIFT)

Must be familiar with the tolerance requirement of the special machine tool industry. Ideal working conditions in Farmington Hills and the best benefit package in town. Contact the plant superintendent.

PRECISION SPINDLE &
UNIT CO.
313-471-0460

(1-7)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Penktasis Teatro Festivalis, vykęs 1980 m. Padėkos dienos savaitgalyje Chicagoje, jau praeities vieškelio lyje. Sąskrydis buvo gausus žiūrovais, įvairus veikalų temomis, praskraidinęs Amerikos lietuvių sostinės tautiečius "užsieniečių" vaidintojų veidais bei anų nepailstamu entuziazmu.

Apie savąjį teatrą, kaip ir kitus didžiuosius meno sąskrydžius — dainų bei tautinių šokių šventes — turėtume pakalbėti dažniau ir daugiau. Būtinai dialogas su visuomene, kad įvykiai kuo ilgiau paliktų ir mūsų protuose ir širdyse. Juk tai šventės, kurios suburia mus didelėn krūvon, suteikia tautinio išdidumo, uždega noru prisidėti, dalyvauti ir pajusti, jog nesame jau tokie nuskurdėliai, kaip kartais savo kultūrinėje apatijoje pagalvojame.

Šių minčių skatinamas, Dirvos korespondentas ir kreipėsi į festivalio vertintojų komisijos pirmininką Vladą Vijeikį pasidalinti praėjusios šventės džiaugsmiais, lūkesčiais ir pan. Įdomu ta proga pastebėti, kad V. Vijeikį daugumas pažįstame ne kaip dailininką (nors yra apstu jo iliustruotų knygų, žurnalo, tautodailės dirbinių projektų etc.), bet kaip lietuviškos "temos albumų leidėja-autorių, humoro vakarų pravedėją, ilgametį liet. skautų vadovą, žodžiu — dailininką visuomenės tarnyboje.

Tačiau jo sentimentas teatrui yra tikrai išskirtinis. Ir visai nenustebau, kai, paklaustas apie reakciją buvus pakviestu į festivalio vertintojų komisiją, atsakė:

— Jaučiuosi gerai: kaip kavalerijos arklys, išgirdęs orkestro garsus. Juk ruošiausi šiai sričiai; su teatru žadėjau sujungti savo kūrybinį gyvenimą.

V. Vijeikis — Kauno Mėno mokyklos (dekoravimo klasės) absolventas, vokiečių okup. metais — Marijampolės miesto teatro dekoratorius, operetės apipavidalintojas — dekoratorius Kauno teatre, keleto veikalų dekoratorius Chicago lietuvių statomose spektakliuose.

— Taigi, dailininke, paprink, kokiū nekantrumu laukėte aktorius V. Žukausko "išpildymo" (beje, vis dar neišmokstame, kad aktoriai "neišpildo" jokių programų, o tik atlieka, veda etc.) ir kokia nuotaika sutikote pirmąjį uždangos pakilimą?

— Teatras man visuomet buvo labai arti širdies. Į sceninį pastatymą visad einu (ypač dažnai paskutinius

PENKTASIS TEATRO FESTIVALIS

Mintimis dalinasi Vladas Vijeikis

kelerius metus Chicago vidurmiestini) su slaptu lūkesčiu išgyventi kažką mistiško, tolimai mielo, pakilaus. Nežinau, gal tai įgimta, gal "apsikrėsta" Lietuvoje.

Turiu su tam tikru apgailėstumu prisipažinti, kad pirmosios festivalio akimirkos nebuvo tokios pakilios, kokių tikėjau. Žvilgsnį šiek tiek sutrikdė jau pats garbės bilietas, kviečias į "Jumoro" vakarą, kai tuo tarpu juokdarybą visada įvardiname Humoru.

Nesmagus reiškinys, gerokai pykęs publiką "jumoro" vakaro atidarymo minutėmis, buvęs nenutrūkstantis rengėjų lakstymas scenos priekyje, uždangos sklandymas, garsiakalbio neveikimas, na, ir tradicinis lietuviškas punktualumas. Keletą kartų (tolimesniuose spektakliuose) jau uždangai kylant, Jaunimo centro vestibulyje dar skardėjo salėn kviečią skambučiai, vienos pertraukos metu salėje nebuvo įžiebtos šviesos. Visa tai, kad ir maži lalykėliai, bylojo, jog trūko geresnės techninės koordinacijos; atrodė, kad rengėjai nebuvo "išpildę" generalinės repetitijos.

— Įdomu būtų patirti, kaip sekėsi išryškinti kandidatus žymenims: ar turėjote sunkumų padaryti sprendimus?

— Kai užsidarė paskutiniojo vaidinimo uždanga, beveik iš karto buvo ryškus, kam teks numatyti žymenis. Ilgiau teko svarstyti premiją už geriausią pastatymą. Išskirtinieji buvo Los Angeles statytas "Čiurlionis" ir Hamiltono svečių "Antroji Saloméja painiavose". Los Angeles sambūris — sklandi teatrinė grupė, puikiai užsiangavusi ankstyvesniuose festivaliuose, tačiau šį kartą jai teko spręsti sunkią uždavinį. Užmojis "išvežtas" žaismingai, geri epochiniai drabužiai, bet į pabaigą tolygio smunkanti veikalo dramatinė įtampa (veikalas panašesnis į trijų epizodų pykę, o ne į dramą) nedavė sambūriui progos pilnai save išreikšti.

Hamiltono Aukuro laimėjimą lėmė ir dėkingesnis veiklas ir sumani režisierės ranka. Aktoriai gerai įsigyveno į rašyt. B. Pūkelevičiūtės sukurtas tragikomiškas situacijas, — aplamai sceninė dvasia peržengė rampą ir per visą spektaklį laikė žiūrovą priirišusi.

— Praeityje esame ypač pasigėrėję D. Lapinsko statytais "Maru" ir "Šventuoju narvu"; po šiame festivalyje Lapinsko statyto "Jeigu mes rasime uranijaus" spektaklio, Jaunimo centro prieangyje teko girdėti labai judrių ir šmaikščių pastabų. Kokia jūsų nuomonė apie šią šventės dalį?

— Lapinsko pastatymai ne kartą savoje spaudoje yra sukėlę vienokių ar kitokių vertinimų, atsakymų ir t.t. Bent vienu požiūriu tai yra geras reiškinys. Įvykiai, kurie iššaukia konstruktyvias diskusijas, rodo, kad mūsų kultūrinis katilas tebekunkuliuoja. O kol jis verda — jau pozityvi žymė. Gaila tik, jog kartais tos polemikos išvirsdavo į smulkius asmeninius pasižadymus, kurie nieku neprisdėjo nei prie įvykio išryškavimo nei bendrai prie mūsų kultūrinio lygio kėlimo.

"Uranijaus ieškotojų" pastatymas festivalyje paliko sunkiai išreiškiamą įspūdį. Turiu prisipažinti, nors veiklą ir teko skaityti, — nesupratau, nepagavau spektaklyje autoriaus ketinimų. Gal mes dar nepriaugę prie režisieriaus naudotų labai neįprastų ar tariamai naujų sceninių priemonių, gal dar kas kita, — konkrečiai suformuotos nuomonės neturiu.

Nenutolstant nuo Lapinsko šeimos, Chicago Jaunimo teatro pateiktas vaidinimas vaikams (rež. L. Lapinskienė) buvo išradingas dekoracijomis, neblogo lietuvių kalba; įdomus spektaklis. Gaila tik, kad jaunųjų žiūrovų buvo per mažai.

— Teko girdėti, kad šis festivalis buvęs perkrautas; ar turite šia prasme kokių siūlymų?

— Girdėta ir kitokių balsų: esą vertėtų tokią šventę praveisti per kelis savaitgalius. Aišku, jog praėjęs festivalis gerokai apsunkino žiūrovą ir finansiškai ir fiziškai; vienu savaitgaliu aplankyti 8 renginius gali tik labai aistringas teatro mylėtojas.

Tačiau yra ir kita medalių pusė: išstėjant spektaklius ilgesniais tarpais, žymenų įteikimo apeigos greičiausiai vyktų be daugumos laimėtojų dalyvavimo. O juk užbaigtuvės taip pat yra vienas svarbiųjų, iškilmingųjų festivalio dalių.

Pastatymų kiekybė dar nepadaro geresnio festivalio. Taip pat manyčiau, kad festivalio programon nereikėtų įtraukti vaikams skirtų žanro. Šioji teatro šventė tikrai nieko nebūtų nusto- jusi, jei nebūtų kartotas "Meilės eleksyras"; ji chichagiečiai neperseniausiai buvo matę šaulių namuose.

— Nors Chicago šiame festivalyje atstovavo trys spektakliai, vis dėlto gausiausias lietuviškais ištekliais miestas pastovaus teatrinio vieneto neturi. Ar tai nėra sostinės apsileidimas?

— Taip ir ne. Nors chichagiečiai šaulių vaidintojų grupė ir negavo jokių premijų, ji paminėta kaip vienintelė aktyvi šioje srityje. Šaulių teatras su nemažu entuziazmu dirba, turi gausų savų žiūrovų būrį ir pan. Tačiau pastebėtina, kad jų ruošiami vaidinimai yra vien dalis šios organizacijos gana judrios veiklos.

Pastovus teatras Chicago būtinai, o kad jis realizuotųsi, reikia — svarbiausia — surasti asmenį, kuris teatru "sirtų". Tada ir kiti dalykai (aktoriai, dekoratoriai, talka etc., kurių dar turime visų kartų gretoje) išsispręstų teigiama linkme.

— Netrukus po festivalio, dienraščio DRAUGO akademinių prošvaisčių skyriuje skaitėme Rasos Kaminskaitės (Jaunimo teatro aktorės) rašinėlį, kuriame ji tarp kitko klausia, ar nėra būtina, "kad (festivalio) vertinimo komisiją sudarytų kvalifikuoti žmonės?" Įdomu būtų išgirsti ir jūsų požiūrį.

— Buvo įdomu paskaityti jaunosios aktorės Rasos pateiktą pluoštelį teatrinių bendrybių, jos nuomonę apie teatro paskirtį ir pan. Kalbant apie kvalifikacijas, ji atrodo, kad du vertinimo komisijos nariai tokių neturi. Gal ir taip, bet labai šia proga knietį paklausti: o kokias kvalifikacijas turi

Rasa spręsti apie kitų kvalifikacijas ir rašyti apie teatrą? Gi, drąsos įgavęs, norėčiau dar jai pridėti: kokias režisūrines kvalifikacijas turi Jaunimo teatro vadovas? Ji to skaitytoji nepasako.

Kas link naujumo, šviežumo, ji teigia, kad lietuviai nemoka priimti naujumo bruozų.

Argi kiekviena naujovė turi būti gera? Iš savo kelerių metų Chicago teatrų lankymo patirties galiu papildyti, kad mūsų Jaunimo sambūrio išmonių bei efektų amerikiečių teatro scenoje jau nebesimato; jie tapo užmiršti ir jau nebe-naudojami.

Atrodytų, kad čia tik įžeista asmenybė kalba; amerikiečiai saktų: bad losers.

Vis dėlto reikėtų pridurti, jog gerai, kad jaunimas rašo. Gal tuo būdu kaip nors bus išjudintas tikras teatras Chicagoje, nes D. Lapinsko statomi veikalai ypač jaunimui kol kas nesutraukia žiūrovų, o ir tie patys (kaip teko stebėti festivalyje) tyliai išslenka iš salės. Ir sakykite: koks teatras be žiūrovų?

— Ar turite kitų minčių, kuriomis norėtumėte pasidalinti su DIRVOS skaitytojais?

— Turiu tarti, kad ap- lamai festivalis gerai pavyko ir, nežiūrint kai kurių techninių sutrikimų, vyriausiam ruošėjui rašyt. A. Kairiui bei talkininkams priklauso užtarnauta žiūrovų padėka. O jeigu šeštojo festivalio rengėjai dar sklandžiau ir iškilmingiau praves atidarymą bei užbaigtuves, galime tikėtis tikrai pakilios meno šventės.

Užbaigiant: mūsų trejetuko komisijos darbas buvo nelengvas, nes ar įmanoma išmatuoti scenos darbuotojų entuziazmą, ryžtą, asmenines išlaidas ir kitus faktorius, įsiliejusius į šio sąskrydžio pasisekimą. Tokio mato dar niekas nesugalvojo. (j. t.)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

LB Vidurio Vakarų apygardos ir apylinkių atstovų suvažiavime Chicagoje, sausio 11 d., prof. dr. Regina Kulienė daro pranešimą iš Soc. Tarybos veiklos. Šalia sėdi K. Laukaitis, V. Kleiza ir A. Katiliškytė.

BENDRUOMENĖS INFORMACINIS SUSIRINKIMAS

LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių valdybų informacinis susirinkimas įvyko š. m. sausio 11 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo apyg. pirm. Kazys Laukaitis. Pranešė, kad šis susirinkimas nėra nutarimams daryti, bet pasiaiškinti bėgamus bei rūpimus klausimus.

Susirinkimą sveikino ir trumpą pranešimą padarė PLB valdybos vykd. vicepirm. Vaclovas Kleiza (pirmininkui V. Kamantui sirgus ir negalint dalyvauti). Jis painformavo apie Australijoje įvykusias Lietuvių Dienas, kurių metu paminėta LB 30 metų veiklos sukaktis. Į Australijos Lietuvių Dienas buvo nuvykęs PLB pirm. V. Kamantas ir vicepirm. Z. Žiupsnys, vadovavęs sportininkų išvykai.

Australijos lietuvių gyvenimas yra panašus į kitų kraštų gyvenimą ir rūpesčius. Jaunimas turi savo pažiūras į lietuviybės išlaikymą ir vadavimo darbą, gal nepakankamai jungiasi į vyresniųjų veiklą, bet lietuviškais reikalais sielojasi ir rūpinasi. Yra ir labai gražių pavyzdžių.

LB Australijos Tarybos suvažiavimas išrinko naują Krašto valdybą, kurios pirmininku yra Albinas Pocius ir Krašto valdybos būstinė iš Adelaidės perkeliama į Melbourną. V. Kleiza painformavo ir apie PLB — VLIKo santykius. VLIKo valdybos užimta veiklos linija ir rodomas nepasitenkinimas PLB valdybos bei visuomeninių reikalų komisijos dirbamais darbais neturi pagrindo. Argi Simo Kudirkos kelionės į Pietų Ameriką ir Australiją dublikuoja VLIKo veiklą? Argi JAV LB VR tarybos finansuotos ir išleistos dokumentinės anglų ir prancūzų kalbomis dr. T. Remeikio ir dr. Br. Kazlo parašytos dokumentinės knygos yra

VLIKo darbų dublikavimas? Ar R. Česonio įjungimas į JAV delegacijos sastatą Madrido konferencijoje, yra VLIKo darbų dublikavimas? Galima ir daugiau išvardinti LB atliktų darbų, kuriais nesirūpino VLIKo valdyba, bet lietuviams buvo labai svarbūs. Paskutiniame VLIKo seime, įvykusiame 1980 m. gruodžio 13-14 d.d., Toronte, darydamas pranešimą, pirm. dr. K. Bobelis puldinėjo PLB pirm. V. Kamantą ir JAV VR tarybos pirm. A. Gečį, bandydamas jiems sumesti kaltę, dėl nutrukusių tarpusavio ryšių. Tokiais keliais einant, organizacinius santykius vargu ar galima pagerinti. PLB valdyba nepretenduoja į politinį vadavimą, o atlieka konkrečius darbus.

JAV Krašto valdybos vykd. vicepirm. Jonas Urbonas, atvykęs iš Detroito, painformavo apie Krašto valdybos vykdomus darbus ir ateities planus. Ragino ruošti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 63 metų sukakties minėjimus ir rinkti aukas pagal aukotojo valią: LB, VLIKo Tautos Fondui ar ALTai, Praėjusiais metais LB vykdomiems politiniams darbams

buvo surinkta daugiau 49.000 dol. Reikia šią sumą pakelti iki 60.000 dol., nes darbai ir visuomeninė veikla plečiasi ir didėja. Prie Krašto valdybos įsteigta socialinių reikalų taryba, vadovaujama dr. Antano Butkaus. Pasikeitus JAV administracijai, manoma, ryšiai su Baltaisiais Rūmais nenutruks, nes ir respublikonų partijoje lietuviai turi gerus ryšius. Apgailėstavo, kad mūsų Diplomatinė Taryba neišnaudojo sudarytos palankios padėties dėl Lietuvos diplomatų tęstinumo ir nepasiūlė nė vieno kandidato.

Socialiniais reikalais kalbėjo dr. Regina Kulienė. Tai nauja atrasta pajėga įsijungusi į lietuvių veiklą. Dr. Regina Mickevičiūtė-Kulienė yra kanadietė, Toronto universitete 1959 m. gavo si masterį iš "social work", o daktaratą — Chicago universitete 1976 m. Šiuo metu profesoriauja Illinois universitete, Chicagoje (Circle Campus). 1980 m. dalyvavo Baltųjų Rūmų konferencijoje, Washingtone, šeimų klausimais ir kartu su dr. A. Butkum buvo vieninteliai etnikai (nė viena kita tautybė nebuvo atstovaujama). Taip pat yra

narys patarėjų komitete — Member of the Advisory Committee to the White House Conference on Aging for Euro-American Eldery. Kaip matome dr. R. Kulienė yra gerai pasiruošusi socialiniais klausimais ir dirma mokslinėje įstaigoje. Jos įsijungimas į socialinę lietuvių veiklą yra sveikintinas ir bus naudingas visiems lietuviams.

Dr. R. Kulienė savo pranešimą ribojė apie vyr. amžiaus žmonių surašymą ir prašė visų apylinkių valdybų tautos. Šiuo metu vykdoma programa Clevelande apylinkėje, kuri bus išplėsta į visas didesnes lietuvių kolonijas. Pastebėjo, kad JAV statistikos (Censo) biuras, nuo 1960 m. surašymo, į anketas lietuvių neįtraukia, todėl nežinomas tikras lietuvių skaičius. Socialinę globą norima išplėsti visiems lietuviams, kad galėtų pasinaudoti valdžios vykdomomis programomis. Bus stengiamasi įsteigti soc. reikalų skyriai lietuviškuose laikraščiuose. Jau veikla atgaivintas skyrius Draugo dienraštyje, redaguojamas Jono Šoliūno. Anketa yra paruošta ir renkamos žinios yra reikalingos Fed. valdžios paramai gauti. Plačiau soc. reikalai bus svarstomi Mokslo ir Kūrybos simpoziume, įvykstančiame šiais metais Padėkos Dienos savaitgalyje (1981. XI. 25-29), Chicagoje.

Danutė Augienė, Marquette Parko apyl. valdybos narė, padarė puikiai paruoštą pranešimą apie įvykusių (1980. XI. 22-23) kultūros darbuotojų konferenciją Clevelande. (Apie šią konferenciją plačiau buvo rašyta 1980. XII. 4 d. Dirvoje). Čia buvo pasisakyta už lietuviškos kultūros padarymą amerikiečiams ir siūloma LB apylinkėms, bent vieną kartą metuose, suruošti renginį amerikiečiams. Tomo Venclovo pasakaita sulaukė ypatingo dėmesio. Jis teigiamai vertino mūsų kultūrinį įnašą visos Lietuvos mastu.

Apylinkės pirm. K. Laukaitis priminė reikalą reng-

ti nepriklausomybės atstatymo minėjimus ir rinkti aukas pagal aukotojo valią. Praėjusiais metais Vid. Vakarų apygardoje surinkta 11.000 dol. Reikia šią sumą padidinti, nes darbai plėtojasi ir išlaidos didėja (inflacija). Nusiskundė per menku, kai kurių tarybos narių domėjimusi LB apygardos ir apylinkės veikla. Pranešė, kad metinis apygardos apylinkių pirmininkų ir atstovų suvažiavimas įvyks š. m. balandžio 26 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Trumpus pranešimus ir savo nuomones pareiškė apylinkių pirmininkai. Būdingas visiems pranešimams bruožas buvo, kad numatomi šaukti metiniai susirinkimai (sausio - kovo mėn.) ir ruošiamasi nepriklausomybės atstatymo šventės paminėjimui.

Diskusijose — paklausimuose dalyvavo visa eilė asmenų: dr. F. Kaunas, Janula, Tallat-Kelpša, B. Vindašienė, K. Barzdukas, K. Dočkus, J. Masilionis, J. Šlajus, A. Juodvalkis, Iz. Stončienė, Adickas, Daulienė ir kiti. Klausimai sukosi apie savo reikalus, solidarumo pakeltus įnašus, apyl. pirmininkų įsijungimą į Tarybos narius ir daugelį kitų klausimų.

Pabaigoje, Tarybos narys dr. A. Razma padarė išvadas ir pasidžiaugė visų dalyvių aktyviu dalyvavimu ir domėjimusi lietuvių reikalais bei parama Krašto valdybos PLB valdybos veiklai.

Suvažiavimas baigtas tautos himnu. Dalyvavo apie 50 apyl. valdybų narių ir keletas svečių. Dalyviai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais.

A. Juodvalkis

• Aldona Zailskaitė, gyvenanti Cicero, Ill., dažnai talkina JAV LB-nei lyginant anglų kalbą jos leidžiamiems veikalams. Šiuo metu ji yra sutikusi sistematiškai peržiūrėti dr. R. Šilbajorio redaguojamą kolektyvinį veikalą "The Mind Against the Wall: Essays on Lithuanian Culture under Soviet Occupation" turinio atžvilgiu, suvienodinti išnašus, bibliografiją, terminologiją ir kt. A. Zailskaitė taip pat sutiko palaikyti ryšius su leidykla ir rūpintis veikalo korektūromis. Minimas veikalas yra finansuojamas iš lietuvių visuomenės laisvinimo darbui skirtų aukų, kurios buvo nukreiptos per Lietuvių Bendruomenę. Veikalą planuojama išleisti šį pavasarį.

Suvažiavimo dalyviai klausosi pranešimų. Kairėje sėdi Dirvos bendradarbis A. Juodvalkis. J. Urbono nuotr.

WANTED EXPERIENCED HELP to work & live in sunny Florida
AVIATIC REPAIR TECHNICIANS
AIRCRAFT SHEET METAL MEN
A & P MECHANICS FOR LEAD MEN
Positions in Maintenance Department.
Apply call or write to:
Joe Staples, Director of Maintenance
BURNSIDE-OTT AIRMOTIVE
14100 S. W. 129 St.
Miami, Fla.
305-235-0850

DR. DOVAS ZAUNIUS (47)

Dr. Albertas Gerutis

Mūsų bylos procedūros klausimai

Norėdamas skaitytojus supažindinti su to meto mūsų užsienių reikalų ministro išvedžiojimais, pateikiu likusį jo paskaitos tekstą. Paskaita, mano nuomone, įgalina arčiau pažinti mūsų to meto užsienių reikalų ministrą, perteikdama jo blaivų galvojimą ir jam būdingą reikalo sistemingą dėstymą, jo tvirtą logiką, bet ir vengimą skambių frazių. Antra vertus, 1932 metais laikytos paskaitos tekstas yra pasidaręs emigracijoje gyvenantiems tautiečiams, besidomintiems anų tolimų laikų įvykiais, retėnybe. Autoritetingas Dr. Zaunius pasisakymas Klaipėdos krašto ir iš viso Mažosios Lietuvos problemomis turi tam tikrą dokumentacinę reikšmę tolesniems tyrinėjimams, ypač turint galvoje, kad autorius buvo unikalinis aptartų problemų žinovas, pats kilęs iš Prūsų Lietuvos.

Dr. Zaunius suskirstė savo paskaitos (pranešimo) tekstą pagal nagrinėjamą klausimą atskirais skirsniais. Čia skelbiamas paskaitos tekstas irgi padalintas pagal autoriaus padėtas antraštes:

"Mūsų bylos procedūros klausimai"

Šioje, kaip ir kiekvienoje kitoje byloje, labai didelės reikšmės tenka teikti procedūros klausimui. Jei jau paprastose teismo bylose procedūros arba procesualiniai klausimai vaidina svarbią rolę, tai nepalyginti didesnės svarbos šis klausimas turi Tautų Sąjungoje, ypač tokiose bylose, kaip mūsų, kur Tautų Sąjunga nėra net taikintojas, o konvencijos 17 str. vien išsiaiškinimo vieta dėl tariamų konvencijos laužymų.

Vokietija, priešingai, norėjo ir siekė, kad Tautų Sąjungos Taryba imtųsi taikintojo, tarpininko, arbitro, prokuroro ar net, pasakysiu, teisėjo darbo. Šitas Vokietijos noras aiškiai matomas iš jos reikalavimo, kad Taryba pareikštų Lietuvos padaryto žygio pasmerkimą ir reikalautų senosios padėties sugrąžinimo.

Šių dviejų pažiūrų akivaizdžiai Taryba, žinoma, buvo gan sunkioje padėtyje, ypač turint galvoj įtempimą, kylantį iš be galo aštrios ir visame pasaulyje paskleistos vokiečių propagandos, kuri nesigailėjo pramanytų žinių apie ypatingai įtemptą ir pavojingą padėtį Klaipėdos krašte, apie palaikymą tvarkos tikslui šarvuotais automobiliais, sunkiai ginkluotais kareiviais ir nuolatiniu šaulių patruliavimu Klaipėdos gatvėse. Ape 10.000 Lietuvos šaulių pasiryžimą vykti į Klaipėdą daryti kažkokio perversmo ir kuri pagaliau aiškiai davė suprasti, kad esama ir pavojaus, kad kai kurios Vokietijos ginkluotos organizacijos įsikiš į Klaipėdos reikalus. Suprantamas dėl to Tarybos noras pasiekti atslūgimo ir daryti šiek tiek daugiau, negu taikinimo darbą, kad tuo būdu bent kiek numalšintų Vokietijos sukeltą įtempimą. Šitas Tautų Sąjungos susirūpinimas buvo matyti per visus pasitarimus su pranešėju, jis irgi atspindi bylos pranešėjo, Norvegijos pasiuntinio p. Colban, žodžiuose, kuriuose jis iškėlė mintį, ar nevertėtų atsiklausti Haagos teismo Tribūnalo nuomonės apie tai, kokias Taryba turi teisės šioje procedūros stadijoje.

Turint galvoj šio procedūros klausimo svarbą, mums teko labai griežtai atremti vokiečių delegacijos pastangas įtraukti Tautų Sąjungos Tarybą į jai neprideramą rolę ir išgauti Tarybos smerkiančią Lietuvos žygius nuomonę dėl konflikto, gauti jos pasiūlymų konfliktui likviduoti ir t.t. Teko ypatingai pabrėžti, kad Vokietija šioje byloje nėra šalis, kad jos rolė privalo apsiriboti atkreipimu Tarybos dėmesio ir kad toliau jau eina ne kas kita, o diskusijos lygiai suinteresuotų Tarybos narių.

Tiesa, judiniu atžvilgiu ir Tarybos mėginimas nukrypti nuo sutarčių paskirtos jai rolės mums kenksmingų rezultatų negalėjo duoti, nes

be Lietuvos delegato sutikimo jokio nutarimo priimti nebuvo galima; bet vis dėlto nepriimtinas, kad ir mūsų atmetas ir nevirtęs raportas, raportas projektas galėjo priešingos propagandos būti išnaudotas mūsų nenaudai. Ne be reikalo todėl man, kaip Lietuvos delegatui, jau pačiame pirmame posėdy nagrinėjant procedūros klausimą, kada Taryboje buvo siekiama suteikti bylos pranešėjui kiek platesnių įgaliojimų, teko pastatyti klausimas labai aiškiai ir pareikšti, kad aš manau, jog Taryba šioje byloje gali tikrai išklausyti įvairių delegatų kalbas, bet neturi jokios teisės pasisakyti ir reikšti nuomonės dėl konflikto esmės.

Negaliu praeiti čionai tydomis pro kitą svarbų procedūros klausimą, kuris galėjo pastatyti Lietuvą į gana keblią politinę padėtį ir taip pat duoti progos paleisti prieš mus visą didelės valstybės valdomą propagandos aparatą. Turiu galvoj bylos į Tarybą įnešimo tvarką. Ligi šiol Vokietija, norėdama atkreipti Tarybos dėmesį į tariamus Klaipėdos konvencijos laužymus, stengėsi nedaryti tai savo vardu. Ji stengėsi po savo skvernu įnešti tam tikrų, visiems čia žinomų, klaipėdiečių sluoksnių "skundus", siekdama šiuo būdu pati nuo bylos lyg ir šalintis ir Taryboje iškeltam klausimui suteikti ginčo tarp Didžiosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto pobūdį. Taip 1930 metais Vokietija įteikė Tautų Sąjungos Tarybai kai kurių vokiečių grupės seimelio narių pasirašytą "skundą", propagandos brošiūrą, kuri, prieš patekdama ant Tarybos stalo ir į Lietuvos delegato rankas, visur propagandiniiais tikslais buvo daclinama spaudai.

Taiči čia buvo kreipimosi į Tarybą žygis, sukombinuotas su antilietuvišku propagandos žygiu, ir tai propagandai tokiu būdu sudarytas didesnis aidas — rezonansas. Be to, šiuo keliu norima buvo pasiekti vingiais kitą dalyką, būtent padaryti nebe Vokietijos skundą, o jau minėtų klaipėdiečių skundą diskusijų objektu prie Tarybos stalo. Jeigu atsiminsime, kad kartu buvo sukombinuotas ir tam tikras skundo davėjų atstovavimas nors ir ne prie Tarybos stalo, bet bendrai, mistiškai tariant, Tautų Sąjungoje, tai suprasime, kad čia buvo norima nekaltos procedūros klausimo pavidalu nuvesti Klaipėdos bylą į nesuderinamą su Lietuvos suverenumu kryptį. Šioj sesijoje toji kryptis pasireiškė tiek, kad p. von Buelow Tarybos akivaizdoje skundėsi, kad Lietuvos Vyriausybė atsisakiusi leisti vykti į Ženevą "klaipėdiečių" delegacijai, kuri, girdi, būtų galėjusi paaiškinti apie "tikrąją padėtį" Klaipėdoje.

Žinodami minėtąją procedūros kablę, mes jau 1930 metų rugsėjo mėn., nors ir sutikdami tuomet svarstyti vokiečių netinkamą formą iškeltą skundą, pareiškėm Taryboje, kad ateity nesutiksime prie Tarybos stalo svarstyti skundų, kurie nebus įnešti laikantis reikiamos tvarkos, t. y. jeigu bus mėginama įvesti į klausimą neturįs teisės tenai figūruoti "klaipėdiečių skundo elementas".

Kai po 6 vasario buvo atstatytas direktorijos pirmininkas Boettcheris, tai Vokietijos buvo sukurta didžiausia propaganda prieš Lietuvą. Tuomet, galima sau įsivaizduoti, prie kokio įsisiūbavimo ir įkaitimo būtų privedusi jau ir taip neramią Europos politikos atmosferą vokiečių propaganda, jei Lietuva būtų buvusi priversta, be naujo įspėjimo, atsisakyti svarstyti iš esmės netinkamą formą įneštą į Tarybą skundą ir tokiu būdu bylos svarstymas Ženevoje būtų buvęs negalima tol, kol net Haagos Teismas nepasisakytų dėl procedūros. Dėl to tą patį vasario 6 dieną Lietuvos vyriausybės buvo pareikšta, kad ji laikys eventualiai Vokietijos keliamos bylos iškėlimo procedūrą principiniu klausimu ir atsisakys Ženevoje svarstyti iš esmės bylą, jeigu Vokietija, ją iškeldama, neiš-

vengs aukščiau nurodytų procedūros trūkumų, ir kad tokiu atveju tik Haagos Teismo sprendimas galėtų atpalaiduoti kelią klausimui iš esmės svarstyti.

Nežinau, ar dėl šito įspėjimo, ar dėl seniau griežtai formuluoto Lietuvos Vyriausybės nusistatymo, ši kartą Vokietija atkreipė Tautų Sąjungos Tarybos dėmesį pati savo vardu, neįteikdama Tarybai jokių Klaipėdos vokiečių memorandumų ar prašymų.

Apie kitus šios bylos kėlimo procedūros trūkumus, kuriuos minėjau savo kalboje Taryboje vasario 13, čia nekalbėsiu.

Raporto reikšmė

Sąryšy su procedūros klausimais noriu pasakyti keletą žodžių ir dėl paties Tautų Sąjungos Tarybos priimamo raportas reikšmės. Jeigu Tautų Sąjungos Taryba svarsto klausimą tokia procedūra, kuria numatoma vienbalsiškos rekomendacijos, tai raportas sudarymas tuomet yra pats kebliausias uždavinys. Mat, reikia, kad raportas būtų abiejų pusių priimtas, nes, bent vienai valstybei balsuojant prieš, raportas laikomas nepriimtas, jis juridinės reikšmės negyja. Taiči nėra ko stebėtis, kad raportai, kuriuos už tai reikia laikyti politiniais, o ne juridiniais dokumentais, redaguojami labai bespalviškai, tai yra tokiais žodžiais, kurie gali reikšti daug arba mažai, dėstis, kokį konkretų turinį viena ar kita šalis jiems panorės suteikti.

Ne kitaip yra ir su mūsų byloje priimtu raportu: jis daugiausia tik reziumuoja Vokietijos ir Lietuvos delegatų pareiškimus, o bandydamas kalbėti dėl pačios padėties ir darydamas aluziją į šios padėties nenormalumą, vengia pasakyti, kur tas nenormalumas yra. Po to, kas buvo aukščiau pasakyti, galima aiškiai suprasti kodėl. Kadangi raportas turi būti priimtas ir vokiečių, ir lietuvių, tai įrašius į raportą, kad padėtis nenormali dėl to, kad buv. direktorijos pirmininkas, p. Boettcheris, važiavo, vokiečių kviečiamas, į Berlyną ir tuo nusikalto Klaipėdos statutui bei buvo atstatytas, suareštuotas ir t.t., kad paskirtas ne nuolatinis, o tik laikinai pareigoms eiti direktorijos pirmininkas, kad krašte laikomi svetimšaliai valdininkai ir pan., žinoma, šis raportas vokiečių delegato nebūtų priimtas — jis balsuotų prieš jį ir raportas pasiliktų tik projektu. Taip pat ir mes, žinoma, nepriimtume raportą, kuris kame nors galėtų būti suprastas kaip mūsų žygių smerkimas. Dėl to raportas, kalbėdamas apie Klaipėdą, ir tenkinasi bendra "padėties nenormalumo" fraze, prieš kurią Lietuvos delegatui gal ir nebuvo ypatingo reikalo iš esmės reikšti rezervų, nes nenormalumų prieš dviejus mėnesius Klaipėdoje būta nemažai ir jie dar ne visi likviduoti. Tačiau nebuvo galima nepadarinti šiuo klausimu rezervų ir nepalikti be pastabų šiame raporte nieko, kas galėtų sudaryti bet kurių neaiškumų ateičiai.

Pačios paskutinės dienos parodė, kad mūsų neapsirikta, kad mūsų kaimyno yra, naudojant visą jo svorį, daromos pastangos aiškinti raportą taip, kad Lietuva privalo paskirti direktorijos pirminiuku kandidatą, kurį jai pasiūlys dvi seimelio frakcijos (reikalavimas, kuriam niekur nėra pagrindo nei statute, nei ligšiolinėje praktikoje) ir kad jokia būdu gubernatorius neturi teisės dabar paleisti seimelio.

Kadangi minėtieji žygiai daromi ne į mus tiesiog, o per pasirašiusias Klaipėdos konvenciją valstybes, galima suprasti, kad, nepadarius visiems žinomų prie raportas pastabų, kurios, be to, Tarybos paimtos dėmesin, mūsų santykiai su šiomis valstybėmis būtų galėję nukrypti nuo ligšiolinės atskumo ir pasitikėjimo plotmės ir būtų galėję nuslysti į gana nemalonią nepasitikėjimo vagą.

Bylos eiga Taryboje

Kalbant apie pačią bylos eigą Tautų Sąjungos Taryboje, tenka pasakyti, kad po pirmojo žinomo susidūrimo su Vokietijos delegatu prie Tarybos stalo vasario 13 posėdyje, įtemptas lyg ir atslūgo. Pranešėjui buvo pavesta sudaryti raportą. Dėl šio raportas buvo daug ginčytasi. Pranešėjo mandatas buvo apibūdinamas daugiau negatyviai, — kad jis neturi teisės reikšti jokių sprendimų, o tikrai pamėginti sudaryti abiem konfliktas pusėm priimtina raportą.

(Bus daugiau)

Lietuvių Dienos Australijoje

(2)

Antanas Laukaitis

Š. Amerikos lietuviai — Australijos lietuvių rinktinė

Pasibaigus visoms sportinėms rungtynėms, prieš pat šventės uždarymą, įvyko pačios įdomiausios visos šventės krepšinio rungtynės tarp svečių ir lietuvių rinktinės. Žaidimą pradeda amerikiečiai. Jau nuo pat pradžios matosi visai kitoks žaidimas, negu kad buvo pirmąją atidarymo dieną prieš Geelongą. Gražūs žaidimo deriniai ir ypatingai puikūs metimai, bei geri sviedinio perdavimai ir nuiminėjimai nuo krepšio lentų, daro žaidimą labai gražų ir įdomų. Australijos lietuviai, būdami ūgiu žemesni, bando išvystyti greitį, tačiau tas jiems pradžioje nepavyksta ir atsimuša į didžiuosius svečių gynėjus. Pirmasis puslaikis baigiasi šešių taškų persvara amerikiečių naudai.

Antrajame puslaikyje pirmąsias dešimtį minučių svečiai parodo ypatingai aukšto lygio žaidimą ir vienu metu veda tryliką taškų savo naudai. Tačiau australiečiai nepasimeta, visą laiką naudoja savo ypatingą greitį, kas rungtynių pabaigoje nuvargina svečius. Jie nespėja grįžti, pradeda blogiau dengti ir australiečiai rungtynių rezultata pradeda lyginti. Žiūrovų tarpe, jau neskaitant Adelaidės karšto oro, gaunasi ir labai karštas rungtynių įtempimas. Sunku pasakyti kas ką daugiau palaiko, tačiau kiekvienos pusės įmestas krepšis, yra palydimas salę drebinančiais plojimais ir šauksmų uraganu, todėl nenuostabu, kad po rungtynių ne vienas net prašnekėti negalėjo. Likus dar žaisti minutei, svečiai veda trimis taškais, tačiau australiečiai daro metimą ir, likus keletai žaidimo sekundžių, rezultatas yra vieno taško skirtumu amerikiečių naudai. Laikas baigiasi ir šias, taip įtemptas ir labai įdomias rungtynes, baigia savo laimėjimu svečiai iš Amerikos ir Kanados rezultatu 56:55 (30:24). Šis svečių gražus laimėjimas gausios publikos buvo sutiktas su tikrai draugišku ir entuziastišku pasigėrėjimu, nes rungtynės buvo labai gražios, vienodo pajėgumo ir sužaistos labai sportiškai ir draugiškoje atmosferoje.

Taškai: Š. Amerikos Lietuvių: J. Karpis 20, A. Zyglė 11, R. Kalvaitis 10, S. Dessette 8, A. Miškinis 4,

D. Šiliūnas 3, V. Liškūnas, L. Kedys ir R. Žiupsnys 0. Australijos Liet. Rinktinė: A. Vieraitis 17, P. Urnevičius ir J. Ignatavičius po 8, S. Ragauskas 6, A. Wiasak ir B. Stanwick po 5, D. Šutas 4, E. Kardas 2, P. Andriejūnas, E. Ragauskas ir P. Šutas 0.

Šventės uždarymas

Po sunkiai kovotų ir daug prakaito išlietų penkių dienų, pagaliau įvyksta Sporto šventės ir Lietuvių Dienų uždarymas. Ir vėl lietuviškų maršų garsams skambant ir publikai plojimai pritariant, į aikštę įžygiuoja visi šventės dalyviai. Sportininkus sveikina ALFAS pirm. J. Jonavičius, Adelaidės "Vyties" pirm. S. Urnevičius, Adelaidės Apyl. pirm. Č. Zamaiskis, svečių vardu Z. Žiupsnys ir P.L.B. pirm. V. Kamantas. Visų kalbose jaučiasi pasitenkinimas ir pasigėrėjimas, kad šios Lietuvių Dienos ir ypatingai sporto šventė, sutraukė tiek daug gražaus jaunimo. Nuširdi padėka buvo pareikšta uėjųio svečiams, linkint, kad ir ateityje toks gražus sportinio jaunimo bendradarbiavimas būtų tęsiamas.

Kadangi svečiai iš užjūrio sporto šventėje dalyvavo tik svečių teisėmis, tai jų laimėjimai buvo neįskaityti į žaidynių rezultatus ir jie negalėjo gauti pereinamųjų taurių ir dovanų. Šios šventės atminimui svečiai buvo apdovanoti: vyrai — specialiu Adelaidės medaliu ir merginos — koala meškiuku. Šias dovanas įteikė padovanojusių Moterų Draugijos ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atstovai p. Petkūnienė ir J. Jarusevičius.

Šventės metu, už pavyzdgingiausią ir gražiausią dalyvavimą atidarymo ir uždarymo ceremonijose, pereinamąją dovaną gavo Pertho "Tauro" klubas. Taip pat šiais metais pirmą kartą buvo apdovanoti mūsų žinomojo dailininko ir sportininko, mirusio prieš metus, Henriko Šalkausko medaliu, už vertingiausią pasirodymą krepšinyje ir tinklinyje. Medalius gavo: vyrų krepšinyje — A. Wiasak, Geelongas, moterų krepšinyje — R. Rupinskaitė, Adelaidė, berniukų — W. Stanwick, Hobartas, mergaičių — B. Steel, Melbournas. Tinklinyje — A. Zduoba, Sydnėjus ir moterų — M. Daniškevičienė, Adelaidė.

Kituose laimėjimuose dovanas gavo: Vyrų krepšinis — Geelongas, Moterų krepšinis — Adelaidė, Berniukų krepšinis — Sydnėjus, Mergaičių — Adelaidė, Vyrų tinklinis — Sydnėjus, Moterų — Šiaurės Amerikos Lietuvių ir Adelaidė. Vyrų lauko tenisas — Sydnėjus, moterų Adelaidė. Individualiai vyrų — P. Leipus Adelaidė, moterų — R. Tallat-Kelpšaitė, Chicago ir L. Pocienė — Adelaidė. Vyrų stalo tenisas — Hobartas, moterų — Adelaidė, individualiai vyrų — C. Andrikonis, moterų — O. Bone. Squašas — vyrų — V. Ramonaitis, Adelaidė ir moterų J. Verbylienė, Adelaidė. Vyrų biljardas — E. Lazauskas, Adelaidė. Golfas vyrų — V. Kuncaitis ir moterų — L. Koszla. Šachmatai indiv. — R. Arlauskas, Adelaidė. Be sporto šakų salėse, vyko taip pat ir plaukimo šakose, estafetėse ir kituose užplaukimuose. Plaukimo varžybos vyko pirmą kartą mūsų sporto šventėje, dalyvavo didelis skaičius plaukikų ir ši nauja sporto švenčių šaka turėjo labai didelį pasisekimą. Visas plaukimo varžybas pravedė L. Baltrūnas iš Melbourne.

ALFAS garbės nariai

Po visų dovanų įteikimo, ALFAS pirmininkas J. Jonavičius paskelbė visų klubų atstovų nutarimą, pagal kurį, buvo įsteigtas ALFAS Garbės Narių ženklas. Šiais pirmaisiais jubiliejiniais metais, švenčiant 30-ties metų sportinę veiklą, buvo ALFAS Garbės Nariais išrinkti trys Australijos lietuvių sportui nusipelnę asmenys, tai Leonas Baltrūnas iš Melbourne, Antanas Laukaitis iš Sydnėjaus ir Robertas Sidabras iš Adelaidės. Jie visi buvo pristatyti per šventės uždarymą ir apdovanoti ALFAS Garbės Ženkleliu.

Oficialiai 31-ą Sporto šventę ir Lietuvių Dienas uždarė buvęs Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas V. Neverauskas.

Šventė buvo baigta Lietuvių himnu.

Išvykos į Ameriką komitetas

Šventės metu buvo sudarytas provizorinis Išvykos 1983 metais į Chicago statutas. Kadangi 1983 metais ALFAS valdyba turės būti Sydnėje ir visa išvyka į Pasaulio Lietuvių Sporto šventę Chicagoje vyks iš Sydnėjaus, tai buvusi ALFAS valdyba kreipėsi į Sydnėjaus "Kovo" valdybą, kad ji jau dabar sudarytų organizacinį komitetą ir pradėtų pasiruošimo darbus.

"Kovo" valdyba pasiūlė ir ALFAS priėmė šio komiteto sąstatą. Jį sudaro: Antanas Laukaitis — pirmininkas, Vladas Daudaras — sekretorius, Don Atkinson — išždininkas, Philip Gustafson — vyrų vadovas ir Snaigė Gustafson — moterų vadovė. Organizacinio komiteto adresas yra: 18 Miller Ave., Ashfield, N.S. W., 2131, Australia. Telefonas Sydney 798 0306.

Australijos Lietuvių sporto istorija

Gruodžio 27 dienos vakare, Adelaidės Lietuvių Namuose, dalyvaujant PLB pirmininkui V. Kamantui, Australijos Lietuvių Bendruomenės pirm. V. Neverauskui, sportininkų dvasios vadovui kun. P. Butkui, "Mūsų Pastogės" redaktoriui V. Kazokui, žurnalistui ir sporto veteranui iš Toronto, Kanados A. Supronui ir kitiems kviestiems svečiams bei sporto bendradarbiams, oficialiai buvo pristatyta naujai išėpusi knyga "Lietuviai sportininkai Australijoje". Savo pristatymo žodyje ALFAS pirmininkas J. Jonavičius, kuris buvo šios knygos didelis iniciatorius ir visas jos darbo variklis, papasakojo šios knygos darbo istoriją ir pristatė jos redaktorių mūsų žinomąjį sportininką Leoną Baltrūną, kuris savo žodyje plačiau papasakojo apie mūsų

sportinio kūrimosi vargus, laimėjimus ir visą darbą.

Knygą "Lietuviai sportininkai Australijoje" išleido ALFAS valdyba Adelaidėje. Redaktorius L. Baltrūnas — Melbourne. Rinkėja A. Jablonskienė — Sydnėje. Viršelis dail. E. Kalibato — Adelaidėje. Knyga turi 368 puslapius, yra labai gausiai iliustruota nuotraukomis iš Australijos lietuvių sportininkų gyvenimo, išvykų į Ameriką ir Kanadą ir amerikiečių lietuvių krepšinininkų gastrolių Australijoje. Knyga yra labai gražiai su tvarkyta savo paskirais skyriais, tarp kurių yra ir ilgas straipsnis anglų kalba. Ši knyga yra labai vertinga mūsų 30-ties metų sportinio gyvenimo istorijoje. Knyga kainuoja \$10.

SVEČIŲ ATSLILIEPIMAI APIE IŠVYKĄ

Dar, rodos, tik nesenai sutikome savo mielus svečius iš Amerikos ir Kanados Sydnėjaus aerodrome, o štai jau beveik laikas ir juos išleisti ir pasakyti iki sekančio pasimatymo, jeigu ne pas mus, tai už poros metų Chicagoje.

Kai ir pirmoji Amerikos lietuvių krepšinininkų viešnagė Australijoje, kur buvo daugiau vyresniojo amžiaus sportininkai ir, galima sakyti, krepšinio "žvaigždės"; taip ir dabar, šiame svečių sąstate esant tik jaunimui, svečių apsilankymas ir jų viešnagė Australijoje reikia laikyti labai ir labai pasisekusia. Reikia tik pamatyti tuos jaunuolius ir jaunuoles, tiek iš užjūrio, tiek iš iš paskirų Australijos miestų, kaip jie šiandien, po trijų savaitžių bendro buvimo sporto šventėje ir viešėjimo paskiruose miestuose, pasidarė tiesiog neatskiriami draugai. Kiekvieno miesto palikimas sudrėkina ne vienos merginos akis, ašaros negali būti paslepiamos, draugiški atsisveikinimai, karšti rankų paspaudimai palydi naujai atsiskiriančius draugus ir drauges, kviečiant vienus dar ilgiau čia pasilikti, kitus kuo grei-

čiau atvykti į Dédės Samo ar Kanados miestus. Net ir vadovas Z. Žiupsnys yra susirūpinęs, kad kokia nors iš jo gražuolių sportininkų nepasiliktų čia Kengūrų žemėje. Gal geriau visą reikalingą suprantą moterišką jo žmonos Žibutės širdis, kuri man net su atsidūsėjimo šypsodamasi pasakė, kad niekad ji nebūtų patikėjusi, kad taip greitai atsirado abiejose pusėse toks vienas prie kito draugiškas, o gal ir kitoks, prisirišimas.

Smagu ir man buvo žiūrėti į visus jaunuolius, tarp kurių buvo ir mano labai gerų draugų vaikai, tai: Algis Miškinis iš Clevelando, Irena Sventickaitė iš Detroito ir Aldona Pleirytė iš Chicagos. Su jais, kaip ir su jų tėvais, labai greitai irgi pasidarėme geri draugai.

Taip pat ir visi kiti jaunieji svečiai greit pritapo prie mūsų gyvenimo, užmiršo šaltąją Amerikos ir Kanados žiemą, nudegę saulėje ir klausė kaip tik greičiau papulti į pajūrį. Krepšininkų treneris L. Kedys iš Clevelando, kuris jau anksčiau, kaip Vietnamo karys, viešėjo Australijoje ir su kuriuo susipažinome mūsų viešnagės metu Clevelande, džiaugiasi šiuo vizitu ir kartu su savo krepšininkais, atrodo, yra labai patenkintas. Turėjome mano kieme mes net ir veteranų krepšininkų tarp Amerikos ir Australijos krepšinio rungtynes ir gaila, bet geresni veteranai buvo iš Amerikos ir jie laimėjo mūsų rungtynes. O juos atstovavo pats treneris ir net dabartinės komandos žaidėjas L. Kedys ir broliai Juozas ir Vytas Kazlauskai iš Chicagos. Gi mus australiečius atstovavo Jurgis Liutikas, Don Atkinso (gerenis lietuvis už daugelį lietuvių) ir žinoma aš pats. Krepšiai čia nebuvo taip svarbu, tačiau prakaito tai kibirais buvo išlieta, gerai tik, kad dabar alaus bravorai nestreikuoja.

Prieš pat išskrendant mūsų svečiams atgal į Ameriką ir Kanadą, aš su vienu kitu pasikalbėjau ir čia pateikiu jų nuomones apie Australijos vizitą.

ZIGMAS ŽIUPSNYŠ, grupės vadovas. Kelionė, mano manymu, yra labai pavykusi ir gera. Lietuvių Dienos ir pati Sporto šventė, žiūrint ir lyginant jas pagal žmonių skaičių, buvo paruošta labai gerai. Reikėtų mums visiems beveik išpaireigoti, kad amerikiečiai ir kanadiečiai į Australiją atvažinėtų, sakykim, kas penkeri metai. Lygiai tas pats turėtų būti daroma ir iš australiečių pusės. Šioje išvykoje amžius taip pat labai atitiko abejas sportininkų puses, kas labai aiškiai matosi iš tokio didelio abipusio susidraugavimo. Aš

tikiu, kad mes Chicagoje surengsime gražią sporto šventę ir ten galės dalyvauti visos komandos. Tikrai yra malonu, kad jūs Australijoje mus taip gražiai priėmėte. Aš tikiu, kad ir mes Chicagoje galėsime panašiai atsilyginti ir jus taip pat gražiai priimti. Aš esu labai dėkingas Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, be kurios paramos mes tikrai nebūtume įstengę atvykti ir ypatinga padėka dėl šios išvykos yra Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirm. Vyt. Kutkui, kuris pats būdamas sportininkas, mus labai gerai suprato ir mums taip daug padėjo. Daug sėkmės jums čia Australijoje, ačiū už viską ir iki pasimatymo Chicagoje.

ŽIBUTĖ ŽIUPSNIENĖ, Chicaga, vadovo žmona. Jau buvau daug anksčiau girdėjusi, bet dabar ir pati įsitikinau, kokie vaišingi ir malonūs yra Australijos lietuviai. Ir tai yra be išimčių visuose miestuose. Truputį tik nusivylėme Melbourne, nes ten net ir Lietuvių Namų negalėjome apžiūrėti. Pati šventė buvo labai gerai suorganizuota, tik tas karštis, po Chicagos šalios žiemos, buvo lyg ir per karštas. Pačios Lietuvių Dienos buvo labai įspūdingos, tik visko buvo per daug ir jokių būdu visur suspėti negalėjome. Kiek man teko girdėti, tai mūsų jaunimas yra labai patenkintas ir keli jau klausė ar galėtų jie čia pasilikti ir ar gali kitais metais atvažiuoti. Man labai patiko sostinė Canberra. Čia daug medžių, daug erdvės, jokių fabričių ir tikrai labai gražu. Taip pat labai patiko ir Sydnėjus. Lauksim jūsų atvažiuojant į Chicagą ir stengsimės jus ten taip pat gražiai priimti.

LEN KEDYS, Cleveland, krepšinio treneris. Tikrai viskas buvo labai gražu ir gerai. Mes buvom labai gražiai priimti, nepameluosiu, kaip filmų žvaigždės. Visi mano krepšininkai yra labai įjatenkinti ir jokių nusiškundimų negirdėjau. Sydnėje aš buvau kaip namuose. Geelonge aš buvau pas Vietnamo veteranus, kur ir aš su Amerikos armija tarnavau. Tikrai visur buvo labai puiku. Sostinėje Canberroje aš susiradau sa-

vo krikšto tėvą ir su jo šeima turėjau gerą laiką.

ALGIS ZYLĖ, Clevelandas, krepšininkas. Man kelionė labai patiko. Daug naujų žmonių ir daug naujų draugų sutikau visoje šitoj kelionėj. Visos žaidynės labai patiko. Man geriausiai patiko Adelaidė, nes ten buvo sporto šventė ir ten aš ilgiausiai buvau. Aš manau, kad visa sporto šventės organizacija buvo labai gera, tikrai geresnė negu Amerikoje. Aš linkiu, kad australiečiai sportininkai kuo greičiau atvažiuotų į Ameriką, kur mes juos ir bandysim taip priimti kaip kad jie priėmė mus.

DANA BANKAITYTĖ, Clevelandas, tinklininkė. Tikrai aš esu labai patenkinta šia kelione į Australiją. Žmonės čia tokie nuširdūs. Aš manau, kad šventė buvo labai gera, tik viskas vyko per greitai. Iš visų miestų man geriausiai patiko Sydnėjus. Australijos lietuviams sportininkams aš linkiu nesustoti jų darbe ir visą laiką eiti pirmyn. Čia viskas yra taip kitaip negu Amerikoje, bet man tas tikrai taip patinka. Lauksiu jūsų visų atvažiuojant į Chicagą, o gal ir į Clevelandą.

DANA AUŠTRAITĖ, Bostonas, tinklininkė. Aš esu labai patenkinta visa kelione. Sydnėjus man buvo kaip namai. Labai patiko visa sporto šventė, daug jaunimo, daug naujų draugų ir... naujų "boyfriendų". Aš linkiu, kad kuo greičiau australiečiai atvažiuotų į Ameriką, nes mes norim ir parodyt truputį mūsų vaišingumo.

IRENA SVENTICKAITĖ, Detroitas, tinklininkė. Viskas čia buvo taip puikiai suorganizuota ir man viskas taip patiko. Žinoma, Sydnėjus patiko geriausiai. Kas liečia visą sporto šventę, tai tikrai viskas praėjo taip gražiai, ypatingai buvo geras punktualumas, kas mums nėra įprasta Amerikoje. Blogiausiai tai buvo Adelaidės karščiai, tačiau aš saule nudegiau labai gražiai ir mano draugai ir draugės tikrai to pavydės, kai aš grįšiu namo. Visiems australiečiams aš linkiu, kad jie kuo greičiau atva-

žiuotų į Ameriką ir kad mes juos nors puse taip galėtume priimti, kaip kad jie priėmė mus.

ALDONA PLEIRYTĖ, Chicaga, tinklininkė. Viskas čia buvo taip gerai, kad aš net didžiulį siurpryzą gavau, kad viskas buvo taip gražiai ir tvarkingai suorganizuota. Man Sydnėjus patiko iš visų miestų geriausiai. Aš tikrai nustebau, kad čia, esant taip mažai lietuvių, viskas buvo taip gražiai suorganizuota. Ir ne tik Adelaidės sporto šventėje, bet ir visuose miestuose. Pas mus Amerikoje, kur yra tiek daug lietuvių, taip gražiai padaryti jie negali. Tikrai nežinau kodėl. Aš tik noriu, kad australiečiai sportininkai kuo greičiau atvyktų į Chicagą ir mes jų tikrai lauksim. Iki pasimatymo.

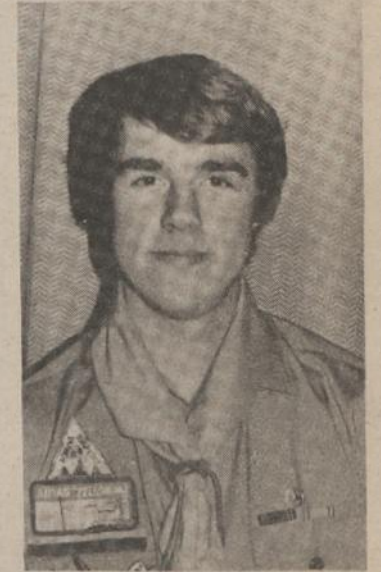
RŪTA MAŽELYTĖ, Clevelandas, tinklininkė. Mano manymu Australija ir jos lietuviai, yra pats draugiškiausias kraštas pasaulyje. Lietuvių Dienos ir sporto šventė buvo labai įspūdingos ir labai gerai organizuotos. Sydnėjaus miestas man patiko geriausiai. Tikrai norėčiau pasilikti Australijoje, bet, gaila, reikia grįžti namo. Aš linkiu, kad kuo greičiau australiečiai atvažiuotų į Ameriką.

MARY OŠKELIŪNAITĖ, Chicaga, tinklininkė. Aš taip pamėgau jus visus, kad tikrai nenoriu grįžti atgal. Viskas čia buvo taip gerai suorganizuota ir viskas praėjo taip gražiai. Tikrai ilgai, ilgai aš šios kelionės nepamiršiu. Lauksiu jūsų Amerikoje.

VYTAUTAS LIŠKŪNAS, Chicaga, krepšininkas ir tinklininkas. Viskas čia patiko labai. Tikrai kitais metais aš grįšiu atgal į Australiją ir mano svajonė dabar yra dalyvauti sekančioje sporto šventėje. Geriausiai patiko Sydnėjus. Šventė buvo labai graži ir gerai suorganizuota, tik gal buvo per daug kalbų. Kadangi aš ir vėl grįšiu pas jus tai aš ir nelinkiu nieko daug. Viso geriausio.

ROBERTAS KALVAITIS, Hamiltonas, Kanada, krepšininkas. Tikrai, viskas buvo taip puiku. Geriausiai patiko Sydnėjus ir Geelon-

gas. Adelaidėje buvo per karšta, bet vistiek buvo labai puiku. Lauksim jūsų ne vien Amerikoje, bet ir Kanadoje.

ALGIS MIŠKINIS, Clevelandas, krepšininkas. Kelionė ir visos gastrolės patiko labai, tik gal per daug ir per greitai reikėjo visur važinėti. Sporto šventė ir Lietuvių Dienos buvo labai įdomios ir patiko labai. Geriausiai patiko sostinė Canberros miestas, su visa ta plačia aplinkuma. Ten labai patiko gamta ir tie platūs beribiai laukai. Lietuviai yra tie patys visur. Man atrodo, kad Australijoje nereikia daug mokslo ir jaunimas gyvena daug laisviau, kai Amerikoje be mokslo nieko daug neatsieksi. Aš linkiu, kad sportininkai įdėtų daugiau darbo į savo sporto šakas ir daugiau treniruotųsi, nes, man atrodo jūs per mažai dirbate, o to, geram sportininkui taip yra reikalinga. Buvo tikrai labai smagu, tik asmeniškai, aš kaip skautas, norėjau daugiau pamatyti jūsų tos didelės erdvės, o ne miestų ir, gaila, bet aš norėjau pastovoklauti buvusioje skautų stovykloje, bet tam nebuvo laiko.

JONAS KARPIS, Toronto, Kanada, krepšininkas. Viskas patiko labai. Iš karto buvo gana sunku priprasti prie tarptautinių olimpinų krepšinio taisyklių, todėl ir mūsų žaidimas pradžioje buvo silpnas. Geelongo komanda, aš manau žaidžia per daug fiziniai, ko krepšinyje neturėtų būti. Geriausiai patiko Sydnėjus, nors visoj Australijoje lietuviai mus priėmė kaip savo šeimos narius. Nuširdžiai linkiu, kad visi mano naujieji draugai atvyktų į Chicagą ir vėliau į Torontą.

STEVE DISSETTE, Chicaga, krepšininkas. Man labai įdomu buvo sutikti savo naujus draugus lietuvius, pamatyti naują kraštą, skirtingą kultūrinį gyvenimą. Aš buvau labai laimingas, kad galėjau reprezentuoti Amerikos lietuvius, per ką aš pamačiau naują sporto šventę, naują sportinį lietuvišką gyvenimą. Adelaidėje man buvo geriausiai, nes ten suvažia-

(Nukelta į 10 psl.)

Australijoje...

(Atkelta iš 9 psl.)

vo visi lietuviai ir ten aš galėjau atsipalaiduoti. Aš noriu, kad jūsų sportininkai dalyvautų mūsų ir jūsų draugiškose sportinėse varžybose ir pasidžiaugtų lietuvišku sportiniu bendravimu.

TOMAS GEDVILAS, Chicaga, krepšininkas ir tinklininkas. Kelionė buvo labai puiki ir net nenoriu namo važiuoti. Žmonės mus taip vaišino, kaip kokius princus. Aš galvoju, kad aš grįšiu atgal į Australiją. Sporto šventė buvo labai gera, tik gal per daug rungtynių reikėjo žaisti, nors aš esu labai patenkintas viskuo ir manau, kad mes pasirodėme gerai. Atvykite kuo greičiau į Ameriką ir mes jus ten pavaišinsim.

JUOZAS GEDVILA, Chicaga, krepšininkas ir tinklininkas. Aš turėjau čia tikrai fantastinį laiką. Visi buvo tokie puikūs, kad man trūksta net žodžių apsaityti jų vaišingumą. Adelaidėje viskas buvo labai puiku, tik gal galėjo būti geresnės salės ir ne taip karšta, nors tas buvo visiems vienodai, tiek jums, tiek ir mums. Visi miestai buvo labai gražūs ir visuose mus priėmė labai gražiai, nors aš norėčiau kada nors vėl grįžti į Sydneį. Mano linkėjimai australiečiams sportininkams yra, kaip jie kuo daugiau susižaisių savo sporto šakoje ir būtų sportiniai pajėgūs. Iki pasimatymo Chicagoje.

RITAS ŽIUPSNIYS, Chicaga, krepšininkas, tinklininkas. Viskas buvo labai gerai, tik oficialiose iškilmėse galėjo būti mažiau kalbų. Gal buvo tik per tą trumpą laiką per daug kelionių iš vienos vietos į kitą. Lietuvių Dienos ir pati sporto šventė, mano manymu, buvo kelis kartus geresnė negu Amerikoje. Sydneį patiko geriausiai. Aš manau, kad vieną dieną mes grįšim vėl atgal į Australiją ir pasidžiaugsim vėl jūsų vaišingumu, gi dabar iki pasimatymo Chicagoje.

JUOZAS KAZLAUSKAS, Chicaga, tinklininkas. Australijoje aš esu jau trečią kartą ir čia jaučiuosi kaip namuose. Draugų ir pabaliavimų net Chicagoje tiek daug neturiu. Patiko viskas labai ir manau, kad tai buvo mano dar ne paskutinis atsilankymas pas jus. Lauksiu draugų Chicago 69-je Laisvės Alėjoje ir bandysiu juos pravesti pro visus šios gatvės lietuviškus barus ir klubus. Iki pasimatymo.

VYTAUTAS KAZLAUSKAS, Chicaga, tinklininkas. Australijoje esu jau antrą kartą. Dabar jau buvo daug geriau, nes aš jau pažinojau daug žmonių ir visi buvo

Kanados lietuviai

J. Varanavičius

REGISTRUOTAS PENSIJŲ TAUPYMO PLANAS

Kanados fedarinė vyriausybė tikslu paskatinti kanadiečius taupyti ir dalį savo pajamų skirti kiekvienais metais ateičiai, kad sulaukę senatvės turėtų daugiau išteklių pragyvenimui, 1957 m. patvirtino Registruoto Pensių Taupymo Plano (Registered Retirement Savings Plan) įstatymą. Tai labai naudingas taupymo planas, kuris padeda sutaupti iš savo pajamų ateičiai palengvintomis sąlygomis, nes šios rūšies taupmenos išskiriamos iš pajamų ir atleidžiamos nuo mokesčių. Tačiau šio plano sąskaitų savininkai ar norintieji pradėti naudotis šio plano privilegijomis, turi pirmiau gerai susipažinti su šios sistemos taupymo teigiamomis ir neigiamomis ypatybėmis, kad išvengtų ir galimų nuostolių.

Kai kuriems skaitytojams pageidaujant, čia duodu keletą pagrindinių informacijų apie Registruotą Pensių Taupymo Planą — Registered Retirement Savings plan, kuriuo naudojasi daug vyresnio amžiaus LN narių ir dėl lietuvių kalboje paaikškinimų — informacijų

mano tokie geri draugai. Visur viskas buvo labai gerai, išskyrus Melbourną, kur nieko nebuvo. Gal į ten iš viso nereikėjo važiuoti, nes Geelonge mus taip gražiai priėmė. Jūs čia taip gražiai organizuojatės, rūpinatės savo žmonėmis ir aš linkiu jums daug sėkmės ateities jūsų gyvenime. Lietuvių Dienos ir Sporto šventė buvo tikrai puikios ir manau, kad daug geresnės negu Amerikoje. Iki pasimatymo Chicagoje.

NITA GRINCEVIČIŪTĖ-WALLIS. Sydneį Sporto Klubu "Kovo" pirmininkė. Svečiai iš Amerikos ir Kanados mums davė labai daug entuziazmo ir aš norėčiau, kad tokios išvykos būtų dažnesnės. Ši išvyka, kur buvo daugumoje jaunimas, labai paveikė ir mūsų jaunimą. Jie pamatė kad ir kitur pasaulyje yra tokių puikių lietuvių jaunuolių, kurie taip greitai susidraugavo su mūsų jaunimu ir pasidarė kone viena šeima. Mūsų sportinis jaunimas su nekantrumu laukia būsimos kelionės į Ameriką ir šandien jie ta kelione kone gyvena, nors ji dar bus tik už poros metų. Aš linkiu visiems amerikiečiams ir kanadiečiams, kad jie kuo greičiau grįžtų atgal į Australiją, nes mes jų taip laukiame. Tuo tarpu laimėjos kelionės į namus.

trukumo yra turėję nemalonumų bei nuostolių. Šios informacijos čia duodamos klausimų ir atsakymų formoje.

1. Ką reiškia RRSP?

Tai sutrumpintas pavadinimas, kuris vadinamas REGISTERED RETIREMENT SAVINGS PLAN, lietuviškai — Registruotas Pensių Taupymo Planas, kuriame investuoti pinigai ir už juos gautas pelnas, palūkanos yra atleidžiami nuo pajamų mokesčių iki jų išėmimo arba sąskaitų likvidavimo.

2. Kokios rūšies yra investavimai?

RRSP investavimus galima daryti kredito kooperatyvuose, bankuose, pasitikėjimo finansinėse (trust) bendrovėse ir gyvybės draudose įstaigose. Investavimai yra garantuoti ir negarantuoti. Garantuotus investavimus sudaro taupymo sąskaitos ir termininiai indėliai, kurių pagrindinės indėlių sumos yra pastovios, nesikeičiančios ir už jas mokamos palūkanos. Negarantuotus investavimus sudaro bendri fondai, perkant vertybinius popierius (akcijas, paskolos lankštus), kurių pagrindinė suma priklauso nuo rinkos kainų.

3. Kokiose įstaigose patartina lietuviams atidaryti RRSP sąskaitas?

Šias sąskaitas patartina atidaryti tik lietuvių kredito kooperatyvuose, nes: a) įnašai laikomi specialiose taupymo sąskaitose, b) moka du kartus metuose ne mažesnes, o kartais ir didesnes palūkanas, c) nereikia mokėti patarnavimų mokesčių, d) pagrindinė įnašų suma ir palūkanos yra garantuoti, apdrausti.

4. Kas gali pasinaudoti šiuo planu?

Kiekvienas, kuris turi uždarbio pajamas (earned income) iki 71 metų amžiaus ir moka pajamų mokesčius.

5. Kiek leidžiama įmokėti į RRSP sąskaitą?

Jei darbovietėje neatskaitoma iš mokamo atlyginimo į registruotą darbdavio pensijų planą, tai šiuo atveju leidžiama įmokėti į RRSP sąskaitą 20% uždarbio pajamų, bet ne daugiau \$5,500. Jei atskaitoma darbovietėje, tai didžiausia įnašų suma yra \$3,500 arba 20%, atskaičius įmokas darbovietėje.

6. Kada reikia įmokėti RRSP sąskaitą?

Pajamų mokesčių nuolai-

dai už einamuosius metus gauti, įnašus į RRSP sąskaitą reikia įmokėti ne vėliau 60 dienų bėgyje po einamųjų metų. Taigi, už 1980 m. pajamų mokesčių nuolaidai gauti, įnašai į RRSP sąskaitą turi būti įmokėti nuo 1980 m. sausio mėn. 1 d. iki 1981 m. kovo mėn. 1 d.

7. Kokiai sumai sumažėja pajamų mokesčiai?

Tai priklauso nuo apmokestinamų pajamų. Pavyzdžiui, jei apmokestinamos pajamos (taxable income) 1980 m. bus \$10,000, tai už šią sumą reikės mokėti federalinių ir provincinių mokesčių iš viso \$2,279.60. Jei iš šios sumos metų bėgyje buvo įmokėta į RRSP \$2,000, tai mokesčių reikės mokėti \$1,704.90 arba \$574.70 mažiau.

8. Kada galima išimti taupmenas iš RRSP?

Galima išimti bet kuriuo metu. Išimtos taupmenos yra skaitomos kaip pajamos ir atsiskaitant pajamų mokesčius, jas reikia pridėti prie apmokestinamų pajamų. Šiuo atveju ir yra didžiausias pavojus taupytojams, nes neįsigilinus į plano teigiamus ir neigiamus privalumus, plano savininkai gali būti priversti su-

mokėti daugiau pajamų mokesčių, negu juos mokant reguliaria tvarka, nedarant įmokų į RRSP sąskaitą. Patartina mokėjimus į pensijų taupymo sąskaitą daryti iki numatomos į pensiją pasitraukimo datos, t. y. iki 65 metų amžiaus. Sulaukus 71 metų, ši sąskaita turi būti uždaryta, išimant visus pinigus. Jei išimta suma šiuo atveju bus didelė, tai ir mokėtini pajamų mokesčiai irgi bus aukšti. Todėl patartina pinigus iš pensijų sąskaitos išimti laikotarpyje nuo 65 iki 71 metų, per 6 metus, kiekvienais metais atitinkamomis sumomis pagal numatomas metines pajamas, kurias reikia pridėti prie savo apmokestinamų pajamų. Pajamų dydžio. Kitas dar yra planas, kad sulaukus 71 metų, likusią plano sąskaitoje sumą galima padėti į metinį gautinų pajamų planą, kurio išmokos iki \$1000 metuose yra atleidžiamos nuo pajamų mokesčių. Bet šiuo atveju taupytojas gauna labai žemas palūkanas ir dar turi mokėti patarnavimo mokesčius. Šiuo planu nepatartina naudotis.

Šiame trumpame straipsnyje buvo paliesta tik keletas RRSP teigiamų ir neigiamų privalumų. Dėl kitų, patartina aiškintis su lietuviškų bankelių tarnautojais.

"Amber Holidays"

1981 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO/CHICAGOS:

*balandžio 15 — \$ 977.00	*liepos 20 — \$1112.00
gegužės 7 — \$1019.00	*rugpjūčio 3 — \$1112.00
birželio 4 — \$1148.00	rugsėjo 17 — \$1059.00
birželio 18 — \$1148.00	spalio 8 — \$1019.00

*Tiesioginis skridimas iš Chicago — \$114.00 daugiau.

IŠ NEW YORKO:

kovo 25 — \$ 977.00	rugpjūčio 3 — \$1068.00
gegužės 2 — \$1019.00	(su Varšuva)
gegužės 13 — \$1136.00	rugpjūčio 19 — \$1382.00
(su Ryga)	(su Ryga)
gegužės 21 — \$1108.00	rugsėjo 3 — \$1148.00
liepos 6 — \$1068.00	rugsėjo 24 — \$1059.00
(su Varšuva)	gruodžio 26 — \$ 979.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

PRAŠOME REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU —

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI ir RUPESTINGAI išsiunčia visa eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms, tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

SEKMINGAS PLB POKYLIS

PLB valdybos pirmininko Vytauto Kamanto pakvietas, dr. Petras Kisielius sudarė plačios apimties komitetą, kuris suruošė pokylį-vakarienę PLB kultūrinei veiklai remti.

Pokylis - vakarienė įvyko š. m. sausio 17 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Svečius pasveikino komiteto pirmininkas dr. Petras Kisielius ir vakarui vadovauti pakvietė LB Marquette Parko apyl. pirmininkę Birutę Vindašienę.

B. Vindašienė supažindino su pokylyje dalyvaujančiais organizacijų vadovais bei žymesniais visuomenininkais ir pakvietė kun. Viktorą Rimšelj, MIC, sukalbėti maldą.

Meninę programą atliko visų mėgiami solistai — Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, akompanuojant Sharon Peterson. Jiedu padainavo solo ir kartu B. Gorbulskio 5 dainas, G. Gudauskienės Metų ciklą ir J. Offenbach'o barkarolę iš "Hofmano pasakos". Solistai taip patiko, kad publika plojo ir valiavo, kol sulaukė pakartotino biso.

Solistų Nerijos ir Bernardo programos ir išpildymai publikos yra labai mėgiami ir laukiami, ypač pramoginių renginių metu. Rengėjų vardu solistai buvo apdovanoti gėlėmis. Programos vedėja pranešė, kad solistai nuo jiems priklausomo honoraro atsisakė, prisidėdami prie PLB valdybos kultūrinės veiklos parėmimo. Reikia pažymėti, kad Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, PLB prašomi, yra aplankę Pietų Amerikos, Europos ir kitų kraštų lietuvius ir davę patrauklius koncertus.

PLB valdybos vykd. vice-

pirm. V. Kleiza (pirm. V. Kamantas, po kelionės Australijon, buvo susirgęs ir negalėjo dalyvauti) padėjo komitetui ir visuomenei už paramą.

Chicagos ribose veikiančių LB Marquette Parko ir Gage Parko apylinkių pirmininkės B. Vindašienė ir D. Valentinaitė, padedamos kitų talkininkių, pravedė sėkmingą loteriją, sumažindamos rengimo išlaidas.

Svečių prisirinko pilna, erdvi Jaunimo Centro didžioji salė, 380 asmenų. Tai nuopelnas veiklaus ir energingo komiteto. Svečius dominavo vidurinioji karta, taip pat matėsi ir pačios jauniausios kartos bei žilagalvių veteranų. Susirinkusieji kultūringai praleido vakarą ir smagiai pasišoko, grojant Bichnevičiaus orkestrui, nors šokiams ir buvo mažoka vietos.

Reikia pastebėti, kad dabartinė PLB valdyba plačiu mastu vykdo kultūrinių mainų programą ir mezga ryšius su viso pasaulio lietuvių telkiniais. PLB valdybos pirm. V. Kamantas ir vykd. vicepirm. V. Kleiza jau aplankė ar ruošiasi lankyti Europos, Australijos ir Pietų Amerikos bei Kanados lietuvių bendruomenes. Kultūriniais mainams ir ryšiams palaikyti reikalingos lėšos, nes kelionių išlaidos yra didelės ir nuolat auga. Atsisakyti kelionių negalima, nes tik asmeniškai kontaktai yra veiksmingi. Į ruošiamas lietuvių dienas ar kitus renginius bei minėjimus yra kviečiami ir laukiami vadovai, ne tik raštiški sveikinimai.

Teisingai suprato PLB veiklą komitetas ir atėjo su konkrečia parama. PLB valdyba tikrai nuoširdžiai dėkoja rengimo komitetui už

Sukaktuvininkas Bronius Kasakaitis, švenčias 75 metų amžiaus sukaktį.

paramą ir tikisi atitinkamo dėmesio ir kitų didesnių lietuvių telkinių.

Atskirai reikia pažymėti, kad Jaunimo Centro vadovybės ir Gage Parko LB apyl. valdybos pirmininkės Danguolės Valentinaitės pastangomis, buvo parūpinta labai gera miesto policijos apsauga. Policijos distrikto kapitonas pažadėjo nuolat teikti renginių metu nuolatinę apsaugą, tik rengėjai su JC vadovybe turi juos painformuoti. Galimas daktas, kad Jaunimo Centras taps saugia vieta ir be baimės lietuviai galės lankytis.

BRONIUI KASAKAIČIUI 75 METAI

Br. Kasakaitis, ilgametis Lietuvių Tautinių Namų administratorius, populiariai vadinamas šeimininku, š. m. sausio 20 d. atšventė 75 metų amžiaus sukaktį. Kai Amerika šventė 40-to prezidento įvesdinimo iškilmes, kai visas pasaulis džiaugėsi 52-jų amerikiečių belaisvių, iškentėjusių 444 dienas Irano barbarų nelaisvėje, išpirkimu, Lietuvių Tautiniuose Namuose įvyko Broniaus Kasakaičio pagerbimas.

LT Namų valdybos pirm. J. Jurkūno ir sekr. M. Valiukėno pastangomis, Broniui Kasakaičiui buvo su-

švažas, Naujosios Vilties leidėjų tarybos pirm. T. Blinstrubas, LT Namų direktorių tarybos pirm. A. Visockis ir masonų klubo pirm. Uznys. Vakarui vadovavo LTN valdybos pirm. Jonas Jurkūnas. Iš vadovo ir sveikintojų paaikškėjo, kad Br. Kasakaitis yra ne tik namų šeimininkas, bet ir kitų tautinių junginių aktyvus darbininkas: buvęs kelis terminus Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos išdininkas, nuo pat pirmo numerio Naujosios Vilties žurnalo administratorius, aktyvus tautinės sąjungos narys. Lietuvių Tautiniai Namai neatskiriami yra suaugę su Broniaus Kasakaičio asmeniu ir žinomi Kasakaičio vardu.

Pabaigoje žodį tarė ir sukaktuvininkas Bronius, parengęs Jurkūną ir savo žmoną dr. Birutę už apgavystę bei padėkojęs už pagerbimą.

Gyvuok ir darbuokis Broniau dar daug metų!

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

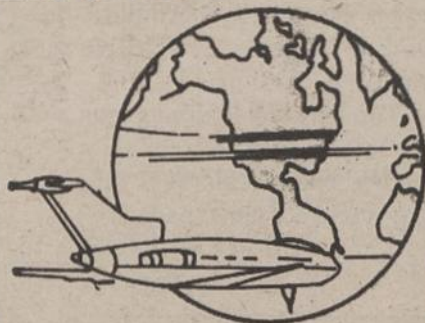
185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Puikiausius kailius
Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Normaną Buršteiną

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenims ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriauciūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Dalis LB socialinių reikalų tarybos narių su Lietuvių surašymo tarybos komiteto nariais, posėdžiavusių Clevelando Lietuvių namuose š. m. sausio 17 d. Iš kairės: A. Sušinskas, I. Sušinskienė, K. Ralys, I. Stankaitienė, B. Steponis, O. Jokūbaitienė, V. Staškus, B. Snarskis, A. Butkus, J. Gudėnas, J. Račylionė, J. Čyvas, O. Ralienė ir B. Skrinšienė. V. Bacevičiaus nuotr.

VYRESNIO AMŽIAUS LIETUVIŲ SURAŠYMO VAJIAUS TALKA

JAV LB Tarybai ir Krašto valdybai pritariant, Socialinių reikalų taryba 1981 metais pradeda 60-ties ir vyresnio amžiaus lietuvių surašymą visose JAV-se. Bandomasis surašymas jau buvo pradėtas pernai rudėnį Clevelande, Hot Springs, Juno Beach ir St. Petersburgo apylinkėse. Iš daliniai surinktų duomenų Clevelande jau dabar aiškiai matosi, kad statistiniai duomenys visose JAV-se bus nepaprastai svarbus ir naudingas informacijos šaltinis numatytiems projektams įgyvendinti.

Specialiai paruoštos anketos būdu pagrindinis šio surašymo tikslas yra surinkti

demografinius duomenis: amžių, išsilavinimą, šeimos, sveikatos ir finansinę padėtį, fizinį aktyvumą, dirbamus darbus, teikiamą pagalbą, pasitaikančias problemas ir trūkumus bei kt. Šie duomenys yra būtina reikalingi organizuoti prašant bent kokios paramos jos reikalingiems lietuviams.

Antras tikslas — surasti asmenis, kuriems yra reikalinga skubi mūsų visuomenės pagalba.

Trečias — sužinoti jų rūpesčius dėl ateities, jų nuomones bei pažiūras apie projektuojamas "lietuviškas sodybas".

Ketvirtas — sužinoti vyresniųjų nuomones bei patirtį kas konkrečiai prisidėtų prie sėkmingesnio lietuvių išlaikymo.

Statistiniai duomenys būtina surinkti ir iš tų asmenų, kurie jokios pagalbos nereikalingi ir jos nepageidauja. Svarbiausia, šie duomenys, bus tik tada tikslūs ir naudingi, kai anketas užpildys bent 90% visų šio amžiaus lietuvių.

Tuomet anketos duomenimis paremta studija įgalins mus palyginti lietuvių socio-ekonominę būklę su kitom JAV etninėm grupėm.

Tas žymiai palengvins mūsų pastangas valdžios paramai išrūpinti.

Sėkmingam surašymo vajui praversti yra būtina surasti surašymo talkininkus visose lietuvių apylinkėse. Clevelande šių talkininkų keletas jau suorganizuotas ir labai sėkmingai ir su dideliu entuziazmu pradėtas darbas. Iki šiol į surašymo talką įsijungė: A. Babickienė, M. Barniškaitė, J. Čyvas, A. Garka, J. Gudėnas, O. Jokūbaitienė, L. Jokūbaitis, A. Kasiulaitis, J. Kazėnas, E. Maslauskienė, D. Mikoliūnienė, J. Naujokaitis, J. Račylionė, O. Ralienė, K. Ralys, P. Razgaitis, I. Stankaitienė, A. Staškunienė, B. Skrinšienė, B. Steponis, I. Sušinskienė ir A. Sušinskas.

Šis talkos komitetas netrukus asmeniškai kreipsis į visus vyresnio amžiaus lietuvių, prašydamas anketas užpildyti. Norintiems jie mielai padės tas anketas užpildyti. Visos surinktos informacijos bus laikomos paslapyje ir niekas asmeninių žinių nesužinos. Tos žinios bus naudojamos tikrai bevardei statistinei informacijai.

Surašymo talkininkų darbas yra labai didelis ir sunkus, tad nuoširdžiai prašome visų šio amžiaus lietuvių anketas be didelio raginimo užpildyti ir jas sugrąžinti surašymo talkininkams, arba soc. reikalų tarybos surašymo koordinatoriui B. Snarskiui, V. Staškui ar A. Butkui.

Tautinis solidarumas mus įpareigoja būti jautriais lietuviškiems reikalams ir taip pat vieni kitiems padėti.

LB-nės Socialinių Reikalų Taryba

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

WANTED AT ONCE EXPERIENCED
TOOL MAKERS

With experience on surface grinders, jig grinders or EDM. Must be able to work with very close tolerances. Company paid insurance, holidays and benefits. Located in the Shenandoah Valley of Virginia. Send resume with salary requirements and phone number to OBJECTIVE INDUSTRIES, P.O. Box 5, Fishersville, VA. 22939, or call David Oberg. 216-337-4800. (5-9)

Detroito lietuviai

Antanas Grinius

NAUJA VALDYBA

Stasio Butkaus šaulių kuopos susirinkimas sausio 18 d. šv. Antano parapijos salėje buvo gausus kuopos nariais.

Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas ir jam praversti pakvietė Edvardą Milkauską pirmininku ir Joną Bartkų sekretoriumi. Edvardas Milkauskas perskaitė susirinkimo darbotvarkę, kuri su mažais papildymais buvo priimta. Kuopos kapelionas kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo maldą ir pakvietė tylos minute pagerbti mirusius kuopos narius.

Sekė kuopos pirmininko V. Tamošiūno išsamus pranešimas. Po jo pranešimus padarė: kuopos vicepirmininkė Stefa Kaunelienė, parengimų vadovas Petras Bliūdžius, išdininkas Juozas Augaitis, kuopos sekretorius Petras Želvys, kanklininkų būrelio vadovė Emilija Kutkienė, Vasario 16 gimnazijos būrelio vadovas Kazimieras Sragauskas.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Juozas Leščinskas ir garbės teismo — Marijonas Šnapštys. Pranešimai išdiskutuoti ir priimti. Valdybai plovimais pareikšta padėka.

Renkant valdybą išrinkti: kuopos pirmininku Vincas Tamošiūnas, Vykd. vicepirmininku — Romas Macionis, sekretoriumi — Petras Želvys, išdininku — Matas Baukys, kultūrinių reikalų vadove — Stefa Kaunelienė, parengimų vadove — Danutė Petronienė, vėliavininku — Alfonsas Lukas. Ir kapelionu pakviestas kun. Alfonsas Babonas.

Moterų vadove — Adelė Poderienė ir jos padėjėjomis: Lidija Mingėlienė ir Ona Šadeikienė.

Foto reporteriais: Kazys Sragauskas, Jonas Morkus ir Antanas Norus.

Į garbės teismą išrinkti Marijonas Šnapštys, Juozas Briedis ir Antanas Grinius.

Į revizijos komisiją Juozas Leščinskas, Edvardas Milkauskas ir Juozas Mačiulaitis.

MINĖSIME VASARIO 16

Minėjimas įvyks vasario 15 d. 12:30 val. Dievo Apaizdos parapijos salėje. Pagrindiniai kalbėtojai bus Vliko vicepirmininkas Liūtas Grinius ir JAV senatorius Carl Levin. Invokacijai sukalbėti pakviestas šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Programą praves dr. S. Miškinienė. Adv. Algirdas Ambrozė organizuoja delegaciją pas gubernatorių ir miesto burmistą. Aukos bus renkamos Altos darbams paremti. Minėjimo

metu bus įteiktos lituanistinės mokyklos mokiniams premijos.

Meninę dalį atliks jaunimo choras vadovaujamas muz. Stasio Sližio ir "Audinio" šokėjų grupė vadovaujama Rusnės Baltrušaitytės.

Lietuvos vėliava prie miesto rotušės bus pakelta Vasario 16 d. 8:30 val. ryte.

GEGUŽINĖ PO STOGU

Amerikos Lietuvių Radijo klubas "Lietuvių Balsas" š. m. vasario 1 d. Dievo Apaizdos parapijos Kultūros centro salėje rengia gegužinę po stogu. Bus užkandinė, baras ir įvairių daiktų dovanų stalas. Užkandinės vyr. šeimininkė Sofija Drižienė. Tai viena iš geriausių vietų žmonėms susitikti, pasisvečiuoti, pasikalbėti ir didelį glėbį dovanų parsivežti. Gegužinės prasidės po atnašautų 10:30 val. mišių.

MIRĖ

Buvęs ilgametis Detroito gyventojas ir visiems žinomas kaip John Bar savininkas Junction gatvėje Jonas Acus prieš kelius metus išsikėlęs Floridon, staigiai ir netikėtai mirė gruodžio 26 d. Liko žmona Adelė ir sūnus daktaras Vytautas su šeima Lietuvoje. Palaidotas gruodžio 29 d. šv. Kalvarijos kapų mauzoliejuje.

NAUJA LB APYGARDOS VALDYBA

LB Michigano apygardos pirmininkui Pranui Turūtai mirus Michigano Apygardos valdybą sudaro: Vytas Petrulis — pirmininkas, V. Mimenienė — išdininkė ir sekretorė.

WANTED Journeyman Skilled MACHINISTS CNC

3-AXIS SUNDSTRAND OMNIMIL
4-AXIS DEVLIEG JIGMIL
To handle short run precision jobs on these large machining centers. Qualified applicant will have 5 to 10 years of general machining experience and at least 1 year on a Devlieg or Sundstrand machining center. We'll expect you to interpret detailed prints, plan your own set-ups, and have your own tools. You will receive top hourly rates, 10% premium for night shift, full company paid benefits... Plus the most attractive working schedule in the Northeast Ohio area. If you want the challenge of close tolerance precision machining and a work environment where results are what count, call:

Bob Cotton 216-531-3375

**NON FERROUS METALS
FABRICATING**

21721 TUNGSTEN ROAD

EUCLID, OHIO 44117

An Equal Opportunity Employer

M/F/H

(4-13)

NUTRITIONIST

Leading long term care corporation is looking for a full time Nutritionist. Registered Dietitian preferred or will consider a bachelors degree in Nutrition. Challenging position with travel required.

Forward resume and qualification to:

CHRIS DEITCH

NATIONAL LIVING CENTERS

777 S. POST OAK RD.

SUITE 600

HOUSTON, TEXAS 77056

OR CALL 1-800-392-9624

(5-8)

Mums rašo

DEMASKUOKITE LENKŲ ŠUNYBES...

Paskaitės Dirvoje Nr. 3 vedamąjį apie lenkų šunybę ir gretą jo straipsnį apie jų užmačias, skubu Jums pasiūsti prenumeratą net už 2 metus.

Nepalaukite demaskavę mūsų amžinuosius nenaudelius ir jų pataikūnus.

N.Š.

Dearborn, Mi.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

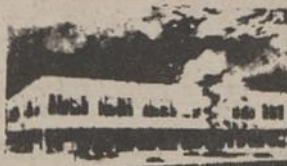
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitom įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

"Vivat Academia"

AURELIJA BALASAITIENĖ

Jau bent keletas metų kaip spaudoje vedamos ilgos ir karštos diskusijos dėl lituanistinės katedros reikalingumo ir jos steigimo, bet jokių konkrečių rezultatų neatsieka. Tuo tarpu Kento Valstybinis Universitetas, prof. John F. Cadzow pastangų ir nenuilstamos energijos dėka, išigijo ne vien nepaprastai didelės vertės turtingą lituanistikos rinkinį, kuris yra paties universiteto tiek materialiai, tiek moraliai remiamas, bet įsteigė jau nusistovėjusią ir besiplečiančią lituanistinių studijų programą. Per dešimtį intensyvių archyvinės ir dokumentinės medžiagos rinkimo metų archyve ir bibliotekoje randa sena ir laisvame pasaulyje niekur neužtinkama medžiaga. Čia yra "Varpo" originalūs numeriai su Vinco Kudirkos kūryba, Simano Daukanto "Senovės lietuvių būdas" (išleistas 1892 metais Plymouth), Adomo Jakszo "Dainų knygelė" (1894 m. Tilžėje) ir daugybė kitų. Visi periodiniai leidiniai yra mikrofilmuojami, o kataloguose surašyta per 10,000 knygų. Universitetas rūpinasi, kad toji me-

džiaga būtų prieinama visiems, kurie ja norėtų naudoti moksliniam darbui.

Savaime suprantama, kad visam tam reikalingos lėšos, kurias dalinai dengia pats universitetas bei valstybinės ir privačios fundacijos.

Lituanistinė programa iki šiol turėjo penkis studentus, siekčius magistro ir daktarato laipsnių. Tikimasi programą išplėsti iki rotacinės katedros, kuri būtų nuolatos besikeičiančių profesorų rankose. Taip pat įsteigta vasaros meto tyrimų programa, o ilgamei Lituanistinių Studijų Pažymėjimo programai skiriamas 18 semestrinių valandų kreditas.

Lituanistinei programai Kento Universitete remti, ją propaguoti ir stiprinti, susidarė specialus komitetas iš sekančių asmenų: dr. H. Brazaičio, B. Bridžiaus, R. Bubliko, dr. A. Idzelio, dr. K. Klorio, dr. A. Plodžinsko, A. Kalvaičio, V. Laparsko, A. Rukšeno, dr. V. Stankaus, dr. D. Tamulionytės ir dr. K. Žygo. Šis komitetas pirmoje eilėje yra pasiryžęs papildyti lituanistiką studijuojantiems studentams įsteigtą stipendijų

fondą, kuriame šiuo metu organizacijų ir pavienių asmenų aukomis sutelkta \$23,000. Pasiekus \$50,000 sumą, iš gaunamų palūkanų galima būtų padengti pagrindines studentų išlaidas.

"Vivat Academia" banketas, kuris įvyks š. m. kovo mėn. 7 dieną Clevelando Lietuvių Namuose, rengiamas bendra Komiteto ir LB Apylinkės iniciatyva, tiek savo tikslu, tiek savo programa pilnai pateisins savo pavadinimą. Visas banketo pelnas bus skiriamas stipendijų fondui. Pagrindinis programos atlikėjas bus prof. Ivar Ivask, modernių kalbų profesorius Oklahomos Universitete ir "World Literature Today" redaktorius. Tai dinamiškas, įdomus kalbėtojas, kuris skaitys paskaitą tema "Trys Pabaltijo balsai". Jis lygins trijų poetų kūrybą (nepriklausomai o s Estijos, okupuotos Latvijos ir emigracinės lietuvių), poezijos ištraukas skaitydamas poetų originaliose kalbose. Tai įtakingas ir intelektualus asmuo, kurio balsas turi svorio net ir garsiosios Nobelio premijos sluoksniuose. Nobelio Fundacijos

Prof. Ivar Ivask, kuris "Vivat Academia" bankete skaitys paskaitą tema "Trys Pabaltijo balsai".

kvietimu jis yra dalyvavęs premijų įteikimo iškilnėse ir prisidėjęs prie Česlovo Milošio premijos gavimo.

Atsižvelgiant į tai, kad patalpoje vietų skaičius yra ribotas, bilietus į banketą patartina įsigyti iš anksto, juos užsakant pas Jurgį Malskį — 486-9165, dr. Augustiną Idzelį — 531-6546 ir dr. V. Stankų — 531-9587. Bilieto kaina vienam asmeniui \$25.00. Šokiams te.

gros garsusis Strimačio orkestras.

Reikia tikėtis, kad šis aukšto lygio pobūvis sutrauks visus tuos, kuriems rūpi lituanistikos ateitis akademinio lygio siekiant. Savo dalyvavimu prisidėsim prie taip reikalingo stipendijų fondo papildymo ir tuo pačiu praturtinsime savos intelektualine prošvais-

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

TOOL AND DIE MAKERS MOLD MAKERS MACHINISTS

The Briggs and Stratton Corporation/Automotive Lock Division, located in Perry, Georgia, is now accepting applications for the above positions.

Individual must be a self-starter working with limited supervision. Position requires 4 years apprenticeship, or minimum of 10 years working experience in repair of close tolerance stamping dies, progressive, compound, form, draw dye and zinc injection molds.

Briggs and Stratton offers an excellent wage and benefits package. Send resume to:

BRIGGS AND STRATTON CORPORATION

P. O. Box 702

Perry, Georgia 31069

Attn: Al Rice

Equal Opportunity Employer M/F

(3-5)

FORGING FOREMEN

BEAUMONT WELL WORKS, a leading manufacturer of forge products, is currently expanding its Houston plant operations and has immediate opportunities for Forging Foremen.

Candidates must possess a minimum of 5 years experience in the forging industry with knowledge of hammers, presses, and ring rolling a plus. Products range 300 lbs. and up. We offer competitive salaries and excellent benefits which includes company paid insurance, 11 holidays, long and short term disability, retirement and savings plans, plus Christmas bonus and relocation allowance.

If you meet the above requirement and are interested in relocating to Houston, contact:

INDUSTRIAL RELATIONS DEPT.
BEAUMONT WELL WORKS, INC.

P. O. Box 1477

Houston, Texas 7701

1-800-231-6130

An Equal Opportunity Employer M/F

(5-7)

IDOMUS PRANEŠIMAS APIE VLIKĄ

B. Gaidžiūnas — vienas iš VLIKo organizatorių pagrindų nacių okupacijos metu, Clevelando LB vakarone sausio 22 d. DMNP parapijos mažojo salėje, skaitė kruopščiai paruoštą pasiskaitą.

Suglaustai atpasakojant jo kalbą čia minimi ryškesni bruožai.

Naciams likvidavus Laiškinosios Vyriausybės veikimą buvo nutarta pagrindais suorganizuoti Centra kurio tikslas informuoti Lietuvos gyventojus bei užsienį apie padėtį krašte ir ruošti Nepriklausomybės atstatymui.

Organizuojant Centra partiniais pagrindais buvo daug sunkumų. Pagrindinės partijos k. t. katalikų, valst. liaudininkų, social. demokratų, tautininkų ir plius jiems giminingos šakos ilgai negalėjo pasiekti susitarimo nes katalikų blokas reikalavo daugumos. Dėl tos priežasties Centras buvo sudarytas be katalikų bloko, kuris buvo pavadintas "Vyriausių Lietuvių Komitetu". Lietuvoje buvo suorganizuotos keturios pagrindinio apygardos ir aktyviai veikė pagrindinio spauda. Kadangi partijos negalėjo susitarti dėl bendros vadovybės, tai tas buvo jaučiamas ir pagrindinio spaudoje. Vyriausias komitetas jausdamas vienybės svarbą, vedė derybas su katalikų bloku (Audėnas ir Lušys), kad sudarytų jungtinį komitetą.

Okupacijos metu buvo neįmanoma patikrinti partijų atstovavimą arba svorį, todėl sudarant Komiteto sąstatą buvo remtasi 1926 metų Seimo rinkimo daviniais. Okupacijos metu susidarė nauji kovos sąjunginiai k. t. Laisvės kovotojai, Lietuvių frontas, Nacionalistų partija ir Vienybės sąjūdis. Nuo minėtų grupių po vieną atstovą įėjo į Vyriausį Komitetą. Taigi buvo susitarta sudaryti komitetą iš devynių atstovų. Katalikų blokas turėjo keturis atstovus.

1943 m. lapkričio 20 d. įvyko pirmasis jungtinio komiteto posėdis. Dalyvavo: St. Kairys, A. Tumėnas, J. Audėnas, A. Damušis, S. Lušys, B. Gaidžiūnas, J. Kazlauskas, V. Vaitiekūnas ir J. Deksnys.

Tame posėdy buvo nutar-

ta komitetą pavadinti "Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas" — sutrumpintai — VLIK.

VLIKo deklaracija buvo paskelbta kraštui ir užsieniui 1944 m. vasario 16 d. per nelegalią spaudą ir radiją. VLIKas turėjo savo agentus užsieniuose per kuriuos informuodavo užsienį apie padėtį Lietuvoje.

VLIKas dėjo pastangas suorganizuoti karines pajėgas lemiama kovai dėl Lietuvos laisvės. To pasėkoje atsirado "Plechavičiaus Rinktinė".

Gavus okupanto pritartimą tokią rinktinę organizuoti, VLIKas pavedė generolui P. Plechavičiui karinius dalinius suorganizuoti. Generolas organizuodamas karinius dalinius turėjo prieš akis Tautos reikalus ir pilnai kooperavo su VLIKu. Tolimesnis Vietinės Rinktinės likimas visiems žinomas. Ginklavimosi reikalams VLIKas buvo pasiuntęs ekspertą pulk. Ambraziejų į Suomiją, de-ja, jam sustojus Estijoje jis buvo Gestapo areštuotas. Matomai to pasėkoje dauguma ir VLIKo atstovų buvo suimti, jų tarpe ir B. Gaidžiūnas. Buvo padarytas VLIKo nutarimas, kad jei kraštą antrą kartą okupuos komunistai, VLIKas pasiliks krašte. Kadangi vėliau VLIKas buvo atkurtas tremty, vakarų Vokietijoje (pradžioje Delegatūra), tai krašte VLIKo veikla buvo sustojus.

B. Gaidžiūnas kalbos pradžioje priminė, kad jis kalbės apie VLIKo organizavimo ir veiklos laikotarpį kuriame jis pats dalyvavo. VLIKe jis atstovavo Tautinį Sąjūdį. Jis pabrėžė, kad Nepriklausomais laikais Tautininkų Sąjungai nepriklausė. Su VLIKu atsivėikino 1949 m.

Apie dabartinę VLIKo veiklą prelegentas vengė pasisakyti, tačiau priminė, kad Toronte vykęs VLIKo Seimas rodo, jog VLIKas sirguliuoja. Esą, reikėtų ne instituciją keisti, bet vadus.

Buvo keletas paklausimų, bet į didesnes diskusijas susirinkę vengė leisti. Dalyvių susirinko apščiui, nes tema yra labai svarbi

(kk)

Žalgirio šaulių kuopos valdyba. Sėdi iš kairės: Vaičiūnas, Tijūnelienė, pirm. Nainys, Mikulskienė, Šarkauskienė. Stovi: Butrimas, Raškauskas, Sankalaitė, Muliolis ir Karsokas. Trūksta Pranskaus.

Žalgirio šaulių kuopos susirinkimas

Sausio 18 d. Lietuvių namuose įvyko Žalgirio šaulių kuopos visuotinis narių susirinkimas ir trofėjų įteikimas. Įnešus JAV, Lietuvos ir kuopos vėliavas, susirinkimą gražiai pravedė kuopos narys Vytautas Jokubaitis.

Iš valdybos pranešimų atrodo, kad žalgiriečiai praėjusių dviejų metų laikotarpyje, vadovaujant energingam kuopos pirm. Br. Nainiui pasižymėjo šaulių ir lietuvių veikloje, garsindami Lietuvos vardą, ypatin-gai šaulės puošime ir pastatyme Kalėdų proga lietuviškai papuoštų eglučių viešose vietose ir amerikiečių valdžios įstaigose.

Kuopos pirmininkui pristatius Žalgirio kuopos moterų sekcijos vadovę, Ona Mikulskienę pakelta į kuopos garbės šaules, o šaudymo sporto mėgėjams už gerą šaudymą įteiktos trofėjos ir atžymėjimai. Trofėjas ir atžymėjimus gavo sekančios šaudytojos: I veta — Algimantas Karsokas, II vieta — Alis Benas ir III vieta — Albinas Karsokas. Trofėjas ir atžymėjimus įteikė sporto vadovo pavaduotojas Jonas Raškauskas, asistuojant sporto vadovui Ig. Mulioliui ir kuopos pirm. Br. Nainiui.

Kadangi kuopos pirmininko ir valdybos dviejų metų kadencija baigėsi, po trofėjų ir atžymėjimų įteikimo vyko naujos valdybos rinkimai ir diskusijos. Sporto vadovui Ig. Mulioliui ir parengimų vadovėi Onai Čiuprinskienei atsisakius sekančiam terminui į valdybą kandidatuoti, jų vieton išrinkti Jonas Raškauskas, Elena Šarkauskienė, kandidatais Marta Tijūnelienė ir Stepas Butrimas. Tuo būdu pasilikus daugumai iš praeitos valdybos, Žalgirio šaulių kuopos valdybą sekantiems dviems metams sudaro Br. Nainys — pirmininkas,

Stella Sankalaitė, Elena Šarkauskienė, D. Vaičiūnas, Alb. Karsokas, Jonas Raškauskas ir Ed. Pranckus. Moterų sekcijos vadovė Ona Mikulskienė.

Tuo pačiu tenka priminti, kad žalgiriečiai laikydamiesi savo gražią tradiciją, gražiai ir iškilmingai Jokubauskų laidotuvių namuose atsisveikino su savo nariu a. a. Vaciu Vinclovu. Nors vienas kitas kuopos narių pasitraukia iškeldami į amžinąjį gyvenimą, bet jų vietas tuoj užpildo nauji nariai. Susirinkimo metu trys nauji nariai padavė pareiškimus įstoti nariais į Lietuvos šaulių sąjungą ir tuo prisidėti prie gražių ir kilnių šaulių darbų. (ep)

HOUSE FOR SALE

House for sale off Chardon Rd. Euclid 3 bedroom, brick, 2½ baths, finished recreation room, enclosed porch. Many extras. Excellent condition. Call: 481-6188. (45)

House for sale by owner East Park Dr. beautiful 3 bedroom home, fire place, two bath etc. Owner agent. 531-6787. (4-7)

HELP WANTED

Boring & Planer Machine operators. Experience, set up and operate. Good pay, benefit and overtime. Apply:

J W REECE CO.
7000 Central Ave.
Cleveland, Ohio 44104

Della E. Jakubs & Son

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Della E. Jakubs ir sūnus William bei Barbara Jakubs-Schmidt
licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai.

Ištikus nelaimei visad pasiruošę teikti rimtą ir simpatinę patarnavimą.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atlieka dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

LKVS Ramovės Clevelando skyriaus metiniame susirinkime išd. Pr. Mainelis skaito metinę apyskaitą. Prie stalo prezidiumas: Gaižutis, Jonaitis ir Naujokaitis. V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDE ir apylinkėse

MIRĖ KAZYS VĖLYVIS

Sausio 23 d. naktį savo namuose N. Madison, Ohio, mirė lituanistas mokytojas Kazys Vėlyvis, buvęs Dillingeno lietuvių gimnazijos direktorius, Dirvos ir kitos lietuvių spaudos bendradarbis.

Po gedulingų pamaldų Dievo Motinos parapijos bažnyčioje, sausio 27 d. palaidotas Visų Sielų kapinėse.

Velionies žmonai Janinai, dukrai Giedrei Kijauskinei ir sūnui Edmundui su šeimomis Dirva reiškia užuojautą.

PASIKEITĖ JŪRŲ SKAUTŲ VADOVAI

DMNP parapijos patalpose š. m. sausio 12 d. buvo išrikiuota Klaipėdos Vietininkijos jūrų skautų ir budžių įgula. Perskaičius L. S. B. Vyriausio skautininko įsakymus, įvyko vėliavos perdavimas.

Dešimt metų išbuvus Vietininku j. s. Džinaras Kižys perdavė pareigas naujam vietininkui v. v. Mariui Juodiui.

J. s. D. Kižys, išbuvus Vietininku dešimt metų, dėl šeimininės padėties pasitraukė iš pareigų. Jaunam vadovui j. s. D. Kižys, j. v. s. Vl. Petukauskas ir v. s. Vl. Bacevičius palinkėjo sėkmės ir ištvermės naujoje pareigoje.

Prisiminimui už ilgąmetį darbą, Klaipėdos vienetas įteikė j. s. D. Kižiui dovaną. Skautininkų Grandies vardu įteiktos simbolinės dovanėlės senam ir naujam vadovui.

Pilėnų tunto vardu atsiveikino ir įteikė dovaną D.

PATRIA prekybos namuose, 794 East 185th St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų produktų, lietuviškos juodos duonos. Dovanų skyriuje didelis pasirinkimas spalvoto ir balto kristalo. Taip pat rasite gintaro, medžio drožinių, audinių ir kt. Kreipkitės pas H. Kripavičių, tel.: 216-531-6720.

Kižiui tuntininkas ps. R. Belzinskas.

Po oficialios sueigos dalies buvo diskutuojama Kaziuko mugės ir kiti veiklos reikalai.

Linkime jaunam vadovui gero vėjo! (VP)

• Ingrida Bublienė, vadovaujanti IB Konsultavimo firmai, yra pakviesta Raudonojo Kryžiaus patikėtinių tarybos pirmininko į specialiai sudarytą komitetą iš įvairių spaudos ir radijo, televizijos ir konsultavimo agentūrų, minint šiais metais Raudonojo Kryžiaus šimtmečio sukaktį.

• LB Clevelando apylinkės valdyba, per pirm. J. Malskį įteikė Dirvai paremti auką 50 dol.

Nuoširdžiai dėkojame.

• Vacys Rociūnas, gyv. Independence, Ohio, perėmė nuo 1981 m. Lietuvių Fronto Bičiulių leidžiamo žurnalo "Į Laisvę" redagavimą. Praeitų metų numeris, J. Kojelio redaguotas, baigiamas spausdinti.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Į Jadvygos Budrenės pagerbmą (išeinant į pensiją) buvo atvykusi dukra ir sūnus. Iš kairės: anūkas Mindaugas ir duktė Gražvyda Scardello, Jadvyga Budrienė, sūnus Rimgaudas ir marti Audronė. V. Bacevičiaus nuotr.

MALONIAI KVIEČIAME JUS DALYVAUTI

KULTŪRINĖJE POPIETĖJE

Š. m. vasario 1 d., sekmadienį,
4 val. p. p.

LIETUVIŲ NAMUOSE
kur įvyks

PROF. DR. TOMO REMEIKIO
knygos

"Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-80"
pristatymas

Prof. dr. TOMAS REMEIKIS kalbės tema

"Disidentinis judėjimas Sovietų Sąjungoje:

jo šiandieninė reikšmė ir perspektyvos".

Po to seks diskusijos, kavutė ir pasisvečiavimas.

Įėjimo auka 3 dol.

Rengia VYR. SKAUCIŲ DRAUGOVĖ —
CLEVELANDO SKAUTIJA

CLEVELANDO PARENGIMAI

• VASARIO 1 D. 4 v. p. p. Dr. T. Remeikio knygos "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980" pristatymas Lietuvių Namuose.

• VASARIO 15 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo — Vasario Šešioliktosios minėjimas. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius.

• VASARIO 21 D. Hamiltono teatro "Aukuras" premijuotas vaidinimas "Antroji Salomėja painiavoje".

Vaidinimą ruošia LB Kultūros Taryba DMNP parapijos salėje.

• VASARIO 22 D. Taut. S-gos Clevelando skyrius rengia Vasario Šešioliktosios šventės minėjimą Lietuvių Namuose.

• VASARIO 28 D. — Pilėnų Tunto Skautų Tėvų Komiteto rengiamas Užgavėnių Blynų balius Lietuvių namuose.

• KOVO 1 D. Balso narių metinis susirinkimas.

• KOVO 7 D. Kent State Universiteto liet. programai paremti vakaras. Rengia LB apyl. ir apyg. valdybos.

• KOVO 8 D. 4 val. p. p. D.M.N.P. parapijos salėje Kultūrinė popietė, Izidoriaus ir

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Vytenio Vasyliūnų rečitalis.

• KOVO 15 D. Kaziuko mugė.

• KOVO 22D. Aldonos Stempužienės-Švedienės ir Johno Švedo koncertas įvyks Cleveland Music School Settlement patalpose.

• KOVO 21-22 D. Religinės šalpos paroda ir filmas D.M.N.P. salėje.

• KOVO 28-29 D. Meno paroda. Rengia Korp. Giedra.

• KOVO 28-29 D. Clevelando menininkų dailės paroda DMNP parapijos salėje. Rengia D.L.K. Birutės d-jos Clevelando skyrius.

• BALANDŽIO 25-26 D. Vandos Aleknienės dailės kūrinių paroda D.M.N.P. parapijos salėje. Ruošia Neringos tunto Židins.

MIRTIES PRANEŠIMAS

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad

GENĖ KRIVICKAITĖ-

IGNATAVIČIENĖ-JANUŠIENĖ

po sunkios ligos mirė Chicagoje š. m. sausio 26 d. Bus pašarvota Clevelande Zele laidojimo koplyčioje 452 East 152 St. (tel. 481-3118) trečiadienį, sausio 28 d. Laidojama ketvirtadienį, sausio 29 d. iš D.M.N.P. bažnyčios.

Liūdesy liko

vyras Aleksas ir duktė
Eglė su šeima

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS

ADMINISTRATORE

PILNATEISĖ NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing istaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba jeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS

PREMIJUOTAS VEIKALAS CLEVELANDE.

HAMILTONO TEATRAS "AUKARAS" SUVAIDINS:

"ANTROJI SALOMĖJA PAINIAVOSE"

Režisierė — Elena Dauguvietytė-Kudobienė.

Vasario 21 d. 7:30 v. v. DMNP Auditorijoje.

Bilietus galima įsigyti abiejose parapijose po pamaldų ir skambinant L. Balienei — telef. 481-8950.

Rengia JAV LB KULTŪROS TARYBA

DIRVA

• Lietuvių Operos valdyba praneša Operos mecenatų ir visos lietuvių visuomenės dėmesiui, kad turėję įvykti "I Lituani" operos spektakliai kovo viduryje, dėl labai svarbių priežasčių yra nukeliami į birželio mėnesį.

"I LITUANI" operos nau-

A. A.

VERONIKAI LIAUBIENEI

mirus, jos dukrai EUGENIJAI AŽELIENEI

ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos
Moterų Pagelbinis Vienetas

A.L.T. S-gos Bostono skyriaus nariui

jo brangiai mamutei mirus Lietuvoje, reiškiamo gilią užuojautą

GEDIMINUI AMBRAZIEJUI,

kiame gilią užuojautą

ALT S-gos Bostono Skyriaus
Valdyba

A. A.

BIRUTEI

DABRILIENEI-KAVALIENEI

žemišką kelionę užbaigus, jos dukrai s. MIRGAII KIZIENEI, žentui, anūkams, vyrui, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Clevelando Skautija

Daugelio dešimtmečių mūsų bičiuliui

A. A.

KAZIUI VĖLYVIUI

mirus, velionies gimines — žmoną JANINĄ, dukrą GIEGRĘ ir sūnų EDMUNDĄ su šeimomis ir artimiesiems nuoširdžiai užjaučiame

Kazimiera ir Aleksas
L a i k ū n a i
Jūratė ir Vitas
K o k l i a i

A. A.

MOK. KAZIUI VĖLYVIUI

mirus, dukrą GIEDRĘ KIJASKIENĘ su šeima ir artimuosius gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame

CLEVELANDO NERINGOS TUNTO
VYR. SKAUCIŲ ŽIDINYS

jos spektaklių datos yra šios: birželio mėn. 13 d., 8 val. vak., birželio 14 d., 3 val. popiet, birželio 20 d., 8 val. vak. Spektakliai įvyks Marijos mokyklos auditorijoje.

Minint mūsų tautos prieš 40 metų įvykusius tragiškuosius masinius ištrėimus, kviečiame visus ir iš visur atvykti į Chicago ir kartu su Lietuvių Opera prisiminti tuos liūdnius įvykius, dalyvaujant patriotinėms ir tautinėms "I Lituani" operos spektakliuose.

Kai tik bus atspausdinti nauji operos spektaklių bilietai, tuoj bus pranešta visuomenės žiniai, gi Operos mecenatai bus painformuoti raštu. visi tie, kurie jau turi įsigiję bilietus, bus prašomi pakeisti juos naujais.

• Dail. Prano Gailiaus paroda vyks Chicagoje "Galerijos" patalpose (744 North Wells St., Chicago, Ill. 60610) nuo sausio 30 iki vasario 21 d. Pats dailininkas atvyks iš Paryžiaus dalyvauti savo parodos atidaryme.

• LB Kultūros Tarybos teatrinės premijos 1000 dol. mecenatas yra Lietuvių Fondas.

• E. Jonušienė, gyv. Omaha, Nebr., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką laikraščiu paremti 50 dol.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

• Lietuvių Rašytojų Draugijos premijai skirti už geriausią 1980 m. grožinės literatūros veikalą jūry komisiją sudaro: T. Leonardas Andriekus, Paulius Jurkus, Nelė Mazalaitė, Stasys Santvaras ir Vytautas Volertas.

Leidėjus (ar autorius) prašome siųsti knygas po 5 egz. jūry komisijos nariams iki 1981 m. vasario 10 d. šiuo adresu: LRD jūry komisija c/o Mr. P. Jurkus, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

MIRĖ P. PAPROCKAS

Sausio 24 d. New Yorke mirė Dirvos skaitytojas ir rėmėjas Petras Paprockas, sulaukęs 72 m. amžiaus, kilęs iš Zarasų.

Nuliūdime liko seserys dr. Konstancija Šimaitienė ir Aleksandra Matekūnienė, brolienė dr. Birutė Paprockienė ir kiti giminės.

Į laidotuves iš San Francisco buvo atskridusi dukterėčia Kristina Paprockaitė-Novickienė.

Po gedulingų pamaldų palaidotas sausio 27 d.

Dirva artimiesiems reiškia užuojautą.

COMPANION

COMPANION TO LITHUANIAN ELDERLY WOMAN. PRIVATE WARM ROOM AND BATH IN COMFORTABLE RANCH HOUSE SALARY NEGOTIABLE. CALL ANY TIME

(215) OR 3-5249

(4-6)

ROCHESTER

TOMAS VENCLOVA ROCHESTERYJE

Šiomet Rochesterio lietuviai Nepriklausomybės šventę pradeda švęsti iš vakaro Tomo Venclovos literatūros vakaru. Vasario mėnesio 21 dieną, šeštadienį, 7 val. 30 min. vakare, žemutinėje parapijos salėje Tomas Venclova skaitys savo poeziją ir pasakos apie savo, kaip rašytojo, kelią okupuotoje Lietuvoje ir čia, laisvame pasaulyje, kur spėjo jau išleisti net dvi knygas. Vieną savo originalios poezijos, o kitą žymiųjų pasaulio poetų vertimų. Po literatūros vakaro prie kavos puodelio, kiekvienas galės arčiau susipažinti ir pasikalbėti su tuo bent iš tolo jau gerai žinomu vyru.

Kitą dieną, sekmadienį, vasario mėn. 22 d. 3 val. p. p. Nepriklausomybės šventės iškilmingame susirinkime viršutinėje salėje, tas pats Tomas Venclova pasakys šventės pagrindinę kalbą. Rochesterio ir jo apylinkės lietuviai turės progos ne tik gražiai ir prasmingai atšvęsti Lietuvos Nepriklausomybės šventę, bet iš arčiau pažinti Venclovą ir kaip rašytoją kultūrininką ir kaip nepailstantį kovotoją už savo krašto ir savo žmonių laisvę.

Šeštadienio literatūrinį susitikimą su Tomu Venclova rengia LB Rochesterio apylinkės kultūrinė sekcija, o sekmadienio iškilmės rengia Rochesterio Alto skyriaus valdyba.

Jurgis Jankus

MIAMI

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

Vasario 14 d. 2 val. p. p. bus iškilmingos pamaldos šv. Petro ir Povilo R. K. bažnyčioj (900 S. W. 26 Rd.). Pamokslą pasakysis ir mišias atnašaus dr. kun. Vincas Andriuška su kunigais svečiais. Giedos sol. Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė. Vargonais gros pianistė Danutė Liaugminienė. Minėjimas bus vasario 15 d. 2 val. p. p. Miami L. A. P. klube (3655 N. W. 34 St.).

Kalbą pasakys Altos garbės narys kun. Adolfas Stašys. Meninę programą atliks sol. Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė. Akompanuos muzikė D. Liaugminienė. Savo kūrybos skaitys Kungunda Kodatienė. Programą pravesha Edwina Yankus.

Aukos bus prašomos Altos veiklai paremti, o taip pat ir kitoms, tų pat tikslų siekiančioms, organizacijoms.

PASTABOS: Į bažnyčią važiuojantiems 95 greitkelio reikia išsukti išėjimu 25 Rd. (dar vadinamu Key Biscaine-Viscaya) ir pasukus į dešinę važiuoti iki S.

W. 9th Ave. Po minėjimo ten pat bus klubo paruošti pietūs. Mokestis \$5.00, \$4.00 už pietus ir \$1.00 minėjimo programos išlaidoms padengti.

P. Šilas

Aukos Dirvai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

Lietuvių Tautiniai
Namai Chicagoje 100.00
Dr. V. P. Vygantas, Dallas 8.00
V. Meilė, Chicago 3.00
V. Viskanta, Chicago 3.00
Dr. E. Jansonas, Osterville 3.00
V. Karalius, Beverly Hills 6.00
W. Dargis, Riverdale 3.00
J. Vedegys, Chicago 5.00
V. Sirutis, Los Angeles .. 8.00
A. Misiūnas, Detroit 8.00
E. Laniauskas, Cleveland 3.00
J. Kaunas, Cleveland 2.00
A. Paškonis,
Downers Grove 3.00
A. Kappa, Toronto 1.00
J. Pečiūrienė, Ann Arbor 8.00
A. Vėlyvis, Denver 3.00
J. Andrius, Santa Monica 10.00
J. Kaklauskas, Dorchester 7.00
K. Šeputa, Surfside 8.00
E. Karašienė, Baltimore 10.00
A. Acus, St. Petersburg .. 3.00
M. Krasauskas,
S. Pasadena 3.00
B. Vembrė, Rochester .. 5.00
Dr. J. Jakštas, Lakewood 10.00
Kun. J. Kučingis,
Los Angeles 3.00
V. Vitkus, Rochester 3.00
K. Karečka, Putnam 8.00
J. Malskis, Cleveland .. 5.00
LB Clevelando
Apylinkės Valdyba 50.00
K. Ralys, Cleveland 5.00
E. J. Misiūnas, Chicago 8.00
O. Žukienė, Glendale 8.00
E. Jonušienė, Omaha 50.00
A. Neverauskas, Chicago 10.00
X. Y., Los Angeles 20.00
S. Skorupskas, Bloomfield 2.00
J. Užupis, Chicago 3.00
P. Varkala, Anglija 24.50
Ed. Mazys, Stanton 3.00
A. Krameris, Palos Hts. 8.00
J. Lapinskas, Chicago .. 8.00
T. Kavaliauskienė, Detroit 3.00
J. Liaukus, St. Petersburg 3.00
L. Kronas, Westchester .. 8.00
Dr. J. Sandargas,
Ormond Beach 8.00
J. Kiznis, Brooklyn 3.00
J. Bagdonas, Woodhaven 5.00
J. Augutis, Rockford 8.00
G. Špakauskas,
Dearborn Hts. 3.00
J. Riauba, Toronto 8.00
S. Bliudnikas, Rochester 3.00
S. Pangonis, Omaha 8.00
Br. Michelevičius, Sarasota 3.00
J. Galbuogis, Anglija 7.00
K. Aglinskas, Chicago .. 3.00
F. Mandeikis, Centerville 8.00
Lietuvių Tautinis
Akademinis Sambūris,
Chicagoje 25.00
A. J. Puteris, Toronto .. 5.00
M. Dausa, Islington 3.00
J. Zugra, Cleveland 2.00
S. Rydelis, Cleveland 8.00
K. Rimas, Chicago 2.00
C. Januševičius, Chicago 8.00
L. Morkūnas, Chicago .. 1.00
D. Nasvytis, Conneaut .. 1.00
V. Damaroda, Baltimore 3.00
L. Jurkūnas, Berwyn 5.00
V. Noreika, Boston 3.00
S. Radžiūnas, Omaha .. 3.00
J. Aadas, Livonia 5.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ